БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 238 (6167) | 1950 оной ноябриин 28, вторник | Сэн 20 мүнгэн

Партийно-политическэ хүдэлмэри— манай амжалтануудай үндэһэ һуури мүн

Советскэ арад коммунистическэ байгуулгын зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэнэ, манай энэ ороной ажахын ба культурын бүхы һалбаринуудай шэнэ, улам хүсэтэ дэбжэлтын түлөө тэмсэнэ.

Дайнай хойтохи сталинска табанжэлые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ партийна организацинууд ажахын ба культурна байгуулалтые хүтэлбэрилжэ, эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриие олониитын дунда ябуулха баян дүй дүршэлтэй болоо. Партийна организацинууд өөрынгөө практическа ажалай ябуулгада политическэ ба ажахын хүдэлмэриие зүбөөр зохилдуулан ябуулха шухала байһан тухай нүхэр Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгоно.

Манай ажахын саашанхи амжалтанууд партийна организацинуудай ажал-ябуулгаһаа, партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээнһээ ба далайсаһаа нилээд ехэ дулдыдана. Партийна организацинууд болбол партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалда гол анхаралаа хододоо хандуулжа байха, өөрынгөө хүтэлбэрилхы ажал-ябуулгын методые саг үргэлжэ нарижуулжа байха ёһотой гэжэ ВКП(б)-гэй Центральна Комитет, нүхэр Сталин һургадаг.

«...Ажахын амжалтанууд,— гэжэ нүхэр Сталин заана, — тэдэнэй бата ба удаан байха ябадалынь партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин амжалтануудһаа сүм ба гүйсэд дулдыдадаг, ...энэ условигүйгөөр ажахын амжалтанууд хадаа элһэн дээрэ байгуулагдаһан байха болохо».

Большевистскэ хүтэлбэриин искусствонь юуб гэхэдэ, партийна организацинууд политическэ ба ажахын хүдэлмэриие зүбөөр зохилдуулха аргаар ажахын байгуулалтын бүхы участогууд дээрэ амжалтануудые туйладаг. Партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхэ зуураа, партийна организацинууд ажахын органуудые алгад гарангүйгөөр, тэдэнээр дамжуулан ажахын органуудые али болохоор бэхижүүлдэг ба ажахын байгуулалтые хүтэлбэрилдэг байха юм.

ВКП(б)-гэй ЦК-гэй шиидхэбэринүүдые, нүхэр Сталинай заабаринуудые бэелүүлэн, нютагай партийна организацинууд һүүлэй үедэ партийно-политическэ асуудалнуудта анхаралаа ехээр хандуулдаг болоо. Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин зорилгонууд партиин олон обкомууд, горкомууд ба райкомуудай пленумүүд дээрэ, партийна эдэбхитэнэй суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэнэ. Партийна олониитэ хадаа большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлгые үргэнөөр дэлгэрүүлжэ, дутуу дундануудые элирүүлэн харуулна, кадрнуудые хүмүүжүүлхэ, ажалшадай дунда политическэ хүдэлмэри шангадхаха, партийна хүтэлбэриин методуудые нарижуулха хэрэгые һайжаруулгаар практическа хэмжээнүүдые хараална.

Партийно-политическэ хүдэлмэриие хүсэд сэгнэдэггүй ябадал зарим организацинуудта үшөө бии байһаар байна гэжэ практика харуулна. Энэ талаар партиин Запорожско обкомой ажал-ябуулгын дутуунууд характернэ байна.

Запорожско обком хадаа предприятинууд дээрэ партийна ба политическэ хүдэлмэри ябуулха асуудалнуудта хүсэд анхаралаа хандуулнагүй, партийна эхин организацинуудай байдалые һулаар мэдэнэ гэжэ баримтанууд хэлэнэ. Партиин горкомуудта ба райкомуудта обкомой зүгһөө шухала эрилтэ табигданагүй. Тэдэнэй зарим-ниинь партийна эхин организацинуудые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилнэ, парторганизацинуудай секретарьнуудта заабари үгэхэ ябадалда, тэдэнэй политическэ ургалтада бага анхарал хандуулна.

Нютагай партийна организацинуудые эдэбхитэй һайнаар хүтэлбэрилгэ, политическэ ба ажахын хүдэлмэриие шадамараар зохилдуулга, кадрнуудые шэлэн ололго, дүүргэлтые шалгаха ябадал, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые дэлгэрүүлгэ, партийна эдэбхитэдые большевистскээр хүмүүжүүлгэ, олониитын дунда политическэ хүдэлмэри ябуулга — эдэ бүгэдэ хадаа партийна комитет бүхэнэй хүдэлмэридэ гол һуури эзэлхэ ёһотой.

Партийна кадрнуудые анхаралтайгаар ургуулха ба хүмүүжүүлхэ, тэдэниие партийна хүтэлбэриин мэргэжэлдэ һургаха гэээшэ партийна органуудай хүтэлбэрилэгшэдэй эгээл түрүүшын уялга мүн. Энээнэй тулада партийна хүдэлмэриин бүхы асуудалнуудые партийна хүтэлбэрилэгшэдэй гүнзэгыгөөр мэдэхэнь шухала.

Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгэ хадаа кадрнуудые хүмүүжүүлхэ ба манай бүхы хүдэлмэриие һайжаруулха шалгагдамал большевистскэ метод мүн. Партийна организаци бүхэнэй ажал-ябуулгань большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлгын үзэл бодолоор нэбтэрэнхэй байха ёһотой. Хүдэлмэриин дутагдалнуудтай эрид тэмсэл хэхэ ябадал, эдэ дутагдалнуудые усадхалга хадаа социалистическэ үйлэдбэриин шэнэ эшэ үндэһэнүүдые элирүүлэн гаргаха арга боломжо үгэхэ ба иигэжэ коммунизм тээшэ замаар манай дабшалтые түргэдхэхэ байна.

Социализмһаа коммунизмда дамжан оролгын условинуудта ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлгэ бүри ехэ удхашанартай болоно. Хүнүүдэй сэдьхэл бодолдохи капитализмын үлэгдэлнүүдые хүсэд усадхангүйгөөр коммунизм байгуулагдажа шадагдахагүй байна. Эгээл иимэһээ ажалда ба социалистическэ зөөридэ, гүрэнэй интересүүдые сахилгада коммунистическэбэшээр хандадаг элдэб үзэгдэлнүүдтэ эсэргүү тэмсэл улам шангадхагдаха ёһотой. Партийна организацинууд болбол олониитые политическээр хүмүүжүүлхэ талаар, манай кадрнуудые идейно-теоретическээр хатуужуулха талаар хэгдэдэг бүхы хүдэлмэри саг үргэлжэ һайжаруулха ба нарижуулха уялгатай.

Мүнөө ажалшадай депутадуудай нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай һунгуулиин кампани үргэнөөр дэлгэрээ. Манай орон дотор һунгуулиин кампани хадаа эгээл олониитын, бодото бүгэдэарадай политическэ кампани мүн. Советскэ хүнүүдэй политическэ ушар ёһо мэдэлгын ба ниитын эдэбхиин ургажа байһаниинь эдэ кампанинуудта эли тодоор харагдана. Партийна организацинууд болбол нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта бэлэдхэл хэхэ зуураа, агитационно- пропагандистска бүхы ажал-ябуулгые шэнэ, улам дээдэ шатада үргэхэ, олониитэтэй холбоогоо үргэдхэхэ, советскэ хүнүүдэй политическэ ба ажалай эдэбхиие хүгжөөхэ уялгатай.

Манай парти болбол партиин политикые бодото дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэмсэлдээ партийна хүдэлмэрилэгшэдэй дүй дүршэлтэй олон кадрнуудые, болбосорһон хүтэлбэрилэгшэдые, олониитын бодото эмхидхэлшэдые ургуулан хүмүүжүүлээ. Партийна организацинууд хадаа партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлэн, агуу ехэ вождь ба багша нүхэр Сталинай табиһан, коммунистическэ байгуулгын зорилгонуудые шиидхэхэ ябадалдаа шэнэ амжалтануудые туйлаха байна.

(«Правдын» ноябриин 25-най түрүү бэшэгһээ).

ВКП(б)-гэй Обкомой ээлжээтэ пленум тухай

ИНФОРМАЦИОННО МЭДЭЭСЭЛ

Энэ оной ноябриин 24—25-да ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой ээлжээтэ III пленум болобо.

Пленум хадаа «Колхозно эхин партийна организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» асуудал зүбшэн хэлсээд, зохихо тогтоол абаһан байна..

Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

ВКП(б)-гэй Обкомой III пленум дээрэ ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүхэр А. В. КУДРЯВЦЕВАЙ хэһэн элидхэлһээ

Нүхэд! Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай асуудал болбол партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри тээшэ партийна органуудай анхаралые эрьюулхэ хэрэгтэ, энээнэй үндэһөөр колхозуудые хүтэлбэрилхэ партийна хүтэлбэриие саашадань һайжаруулха хэрэгтэ тон шухала удхашанартай байна.

Хэнэйшье мэдэһээр, һүүлэй жэлнүүдтэ манайда колхозно парторганизацинуудай сеть нилээд ургаһан байна. Энэ жэлэй ноябриин 1-нэй мэдээнүүдэй ёһоор, ойролоо 27 колхозуудта парторганизацинууд үгы байгаа. Тиихэдэ олонхи колхозно парторганизацинууд составайнгаа талаар үсөөн тоотой бэшэ байна. Энэ болбол манай колхозуудые эмхидхэлэй талаарнь улам бэхижүүлхэ ба тэдэнэй ажахы болон культурые үзэгдөөгүй түргэнөөр дэбжүүлхэ хэрэгтэ ямаршье зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхын тула колхозуудта ямар үгаа ехэ партийна хүсэтэй байһыемнай харуулна.

Гэхэтэй хамта колхозуудта гүрэнэй зүгһөө тон ехэ, үдэр бүриин туһаламжа үзүүлэгдэжэ байбашье, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ, малажал ба таряанажал дэбжүүлхэ, гүрэндөө хүдөө ажахын продукци тушааха уялгануудаа дүүргэхэ, колхознигуудай ажабайдалай материальна ба культурна хэмжээе дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухалын шухала олон асуудалнууд манайда үшөө хангалтагүйгөөр шиидхэгдэжэ байна. Энэ хадаа, тон түрүүндэ, ба гол түлэб, юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, ажахын ба культурын талаар түргэнөөр хүгжэхын тулада колхоз бүхэндэ бии байһан доторой барагдашагүй арга боломжонуудые бидэнэр тон һулаар ашагланабди. Имагтал энэ болбол колхозуудые хүтэлбэрилгэдөө бидэнэй гаргаһан гол дутагдал болоно.

Энэ дутагдалые усадхахын тулада, бидэнэр болбол колхозно парторганизацинуудые бэхижүүлхын ба тэдэнэй ажал-ябуулгые эдэбхитэй болгохын талаар, мүн ВКП(б)-гэй айкомуудай ба Обкомой зүгһөө тэдэниие хүтэлбэрилхэ хүтэлбэриие һайжаруулхын талаар эрид шууд хэмжээнүүдые абаха уялгатайбди.

Партийна организацинуудай хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлые шэнжэлхэ ба хэрэглэхэ

Муубэшээр хүдэлмэрилдэг, партидоторой ба ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ шухала анхаралаа саг үргэлжэ хандуулдаг ба энээнэй үндэһөөр колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ, тэдэнэй культурые дээшэлүүлхэ зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэдэг колхозно парторганизацинууд республика доторнай үсөөн бэшэ бии байна.

Жэшээ болгон Яруунын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой парторганизациие харуулхада болоно. Энэ парторганизаци болбол ВКП(б)-гэй 25 гэшүүдые ба гэшүүнэй 2 кандидадые нэгэдүүлдэг юм. Коммунистнуудынь артелиин ажахын гол участогуудаар: малажал, таряанажал, барилга дээрэ гэхэ мэтээр хубаарилан табигданхай. Тус организацида партийна суглаанууд саг үргэлжэ хэгдэдэг ба эдээн дээрэнь тон олон янзын асуудалнууд, жэшээлхэдэ: политһургуулиин хүдэлмэри тухай, агитационно хүдэлмэри тухай, хабарай тарилгын ябаса тухай, үбһэ хуряалга дээрэ ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха тухай, ургаса хуряалгые ба гүрэндэ таряа тушаалгые үнгэргэхэ тухай, малажалай кадрнуудые бэлэдхэхэ тухай, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай ба бусад асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг байна. Партсуглаануудта эртээнһээ бэлэдхэл хэгдэдэг, хэлсэхэ зүйлнүүдынь суглаан болохоһоо 2—3 хоног урид коммунистнуудта дуулгагдадаг юм. Коммунистнууд болбол суглаанууд дээрэ табигдаһан асуудалнуудые эдэбхитэйгээр зүбшэлдэг, үгэ хэлэхэдээ парторганизациин, колхозой правлениин ба тус тус коммунистнуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые зоригтойгоор шүүмжэлдэг байна. Парторганизациин бүхы гэшүүд политическэ һуралсалда хабаадуулагданхай.

Коммунист бүхэн шахуу партийна даалгабаритай, тэдэнэй олониинь агитаторнуудаар хүдэлмэрилнэ, ханын газетын редколлегиин гэшүүд, агитпунктнуудые даагшад гэхэ мэтэ юм. 23 агитаторнуудтай агитколлектив парторганизациин дэргэдэ бии байна. Агитаторнуудтай семинарнууд саг соогоо үнгэргэгдэдэг, тэдээн дээрэнь методическа заабаринууд үгтэдэг ба хүдэлмэриин дүй дүршэлөөр андалдалга болодог байна. Полевой хүдэлмэринүүдэй үедэ агитационно-ниитын хүдэлмэри сэхэ полевой станууд дээрэ ябуулагдаа, мүнөө гол түлэб һунгуулиин участогууд дээрэ ба арба арбан айлнуудаар ябуулагдана.

Өөрынгөө эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэридэ парторганизаци болбол ниитын малажалые хүгжөөхэ асуудалнуудта түсгаар анхарал хандуулна. Малажалые хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса партийна бюрогой заседанинууд дээрэ ба партийна суглаанууд дээрэ саг үргэлжэ зүбшэгдэдэг байна. Һүнэй-товарна фермэ дээрэ байгуулагдаһан партийна группа болбол һаалишадай ба пастухнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөө эмхидхэнэ. Коммунистнууд хадаа тэжээлэй базые үргэдхэхэ шухала хэмжээ-ябуулгые үүсхэн эхилэгшэд болоо. Тэдэнэй дурадхалаар ба тэдэнэй шууд хабаадалгатайгаар 300 шахуу га сабшалан уһалагдажа, энэ талмай дээрэһээ колхозынь гектар бүриин 20 центнер үбһэ абаа. Парторганизациин үүсхэлээр колхоздо эбэртэ бодо малай племенной фермэ байгуулагдаа, мүнөө моридой, хонидой ба гахайн племенной фермэнүүдые байгуулхын тула бэлэдхэл хэгдэжэ байна.

Ниитын малажал тухай парторганизациин табиһан анхаралай ба оролдолгын ашаар, үсхэгдэхэ малай тоо толгойгоор гүрэнэй түсэб энэ жэлэй ноябриин 1-нэй байдалаар тус колхоздо иимээр дүүргэгдээ: эбэртэ бодо малаар 107,6 процент, хони ба ямаадаар —115,6 процент, гахайгаар —112 процент, моридоор —99,3 процент дүүргэгдээ.

Парторганизаци болбол хүдөө ажахын артелиин Уставые эбдэхэ ябадалнуудта, общественнэ ажахыда ба ажалда хайхарамжагүйгөөр хандаха ябадалнуудта, ажалай ба гүрэнэй ушар ёһо мэдэхэ жаяг заршам бэхижүүлхын түлөө эрид шанга тэмсэл хэнэ. Залуушуулай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхадаа, парторганизаци болбол комсомольско организацида түшэглэнэ. Комсомолецууд нэмэл партсуглаануудта хододоо уригдадаг байна. Парторганизаци тэдэнэртэ тус тус даалгабаринуудые үгэдэг, тиигэжэ тэдэнэй общественно-политическэ эдэбхинь ба даалгагдаһан хэрэгэй түлөө тэдэнэй харюусалгань дээшэлдэг.

Кабанскын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци мүн лэ муубэшээр хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа 11 коммунистнуудые нэгэдүүлнэ. Тэдэнь хүдэлмэриин элдэб участогуудаар хубаарилан табигданхай, нэгэнь правлениин түрүүлэгшэ, нүгөөдэнь таряанажалай бригадын бригадир, гурбадахинь һүнэй-товарна фермые даагша юм. Бэшэ коммунистнуудынь жиирэй хүдэлмэри дээрэ ябана. Тэдэнэр бултадаа һуралсана. 5 коммунистнууд политһургуулида ябадаг, 6 хүн юрэнхы эрдэмэй һургуулида һурадаг байна. Парторганизаци хадаа энэ жэл соо 21 суглаа үнгэргөө. Тэдээн дээрэнь, партидоторой ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнуудтай хамта, малажалые дэбжүүлхэ, хүдөө ажахын культурануудай ургасые дээшэлүүлхэ ба бусад хэмжээ-ябуулганууд зүбшэн хэлсэгдээ. Суглаан дээрэ зүбшэгдэдэг асуудал бүхэн рядовой коммунистнуудай хабаадалгатайгаар бэлэдхэгдэдэг юм.

Суглаанууд дээрээ коммунистнууд колхозой, тэрэнэй правлениин ба парторганизациин хүдэлмэридэхи дутагдалнуудые ба алдуунуудые зоримгойгоор, хэрэгтэ туһатайгаар шүүмжэлдэг байна.

Эхин парторганизациин ябуулдаг эмхидхэлэй ба ниитэ-политическэ оролдосотой хүдэлмэриин ашаар тус колхоз хүдөө ажахын, энэ жэлые амжалтатайгаар түгэсхэжэ байна. Энэ жэлдэ сагай уларилай таатай зохидбэшэ байбашье, энэ колхозой колхознигууд муубэшэ ургаса ургуулаа, таряа тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэээ, 1951 оной тарилгада хэрэгтэй үрһэ гүйсэд хаагаа. Малажал хүгжөөхэ гүрэнэй түсэбые тус колхоз 1950 оной ноябриин 1-дэ бүхы түрэлэй малаар үлүүлэн дүүргэ. Хүдөө ажахын продуктнуудые гүрэндэ тушааха өөрынгөө уялгануудые тус колхоз тогтоогдоһон болзортонь лэ дүүргэдэг байна. Энэ хадаа колхоздо гүрэнэй үндэр жаяг заршамай бии байһые харуулна.

Тарбагатайн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой парторганизациин хүдэлмэридэ һайн жэшээнүүд мүн лэ бии байна. Энэ парторганизацида учёдтонь ВКП(б)-гэй 22 гэшүүд ба гэшүүнэй 2 кандидадууд тоологдоно. Тэдэнэй 18 хүниинь сэхэ үйлэдбэри дээрэ, тэрэ тоодо таряанажал дээрэ 12 ба малажал дээрэ 6 хүн хүдэлмэрилнэ. Парторганизациин хүдэлмэри түсэбэй ёһоор ябуулагдадаг. Түсэб соонь партидоторой, партийно-политическэ хүдэлмэриин үргэн олон асуудалнууд ба колхозой эмхидхэлэй-ажахын ба культурна ажалябуулгатай холбоотой шухала шухала асуудалнууд хараалагдана. Парторганизаци болбол партийна суглаануудые саг соонь үнгэргэдэг, суглаануудые бэлэдхэлгэдэ партбюрогой гэшүүд, тэрэшэлэн рядовой коммунистнууд хабаадуулагдадаг болонхой. Партийна бүхы суглаанууд коммунистнуудай тон эдэбхитэ хабаадалгатайгаар үнгэрдэг юм. Суглаан бүхэн дээрэ хододоо 7-һоо 12 хүрэтэр хүн үгэ хэлэдэг, урдахи суглаануудай шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтын ябаса тухай суглаанууд дээрэ коммунистнуудта дуулгагдадаг байна. Коммунистнуудай диилэнхи олонхинь (24-һөө 18-нь) партийна тусхай даалгабари дүүргэдэг. Эдэ даалгабаринуудай дүүргэлтые партийна бюро дээрэ соносожо ба парторганизациин секретарь хөөрэлдөө хэжэ шалгадаг юм. Бүхы коммунистнууд өөһэдынгөө политическэ хэмжээе дээшэлүүлнэ. Парторганизаци хадаа колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри саг үргэлжэ ябуулдаг, энэ хүдэлмэридэ тэрэшэлэн комсомолецууд ба хүдөөгэй интеллигенци хабаадуулагдадаг байна.

Сэлэнгын аймагай Загастайн сомоной Сталинай нэрэмжэтэ томодхогдоһон колхозой парторганизациин хүдэлмэриин түрүүшын алхамуудые анхармаар байна. Энэ парторганизаци хадаа республика дотороо эгээн томо организацинуудай нэгэниинь мүн, тэрэ хадаа 80 гаран коммунистнуудые нэгэдүүлнэ. Тус партийна организаци колхозой үйлэдбэриин бүхы участогуудые өөрынгөө нүлөөндэ абаха гэжэ оролдоходоо, тон зүб юумэ хэжэ байна. Үйлэдбэриин бригадануудта партийна группанууд байгуулагданхай. Үбһэ хуряалгын ба таряа хуряалгын үедэ полевой станууд дээрэ агитпунктнууд эмхидхэгдэжэ, тэндэ хөөрэлдөөнүүд, газетэнүүдые уншалга, радиодамжуулгануудые хамтаараа шагналга хододоо үнгэргэгдэдэг байгаа. Парторганизациин үүсхэлээр механизацилгын ба болбосон түхеэрэлгын ехэ хэмжээ-ябуулганууд тэндэ бэелүүлэгдэжэ байна. Һүнэй-товарна фермэдэнь электричествээр үнеэдые һаалга нэбтэрүүлэгдэжэ байна, ороохо сэбэрлэлгэ бүримүһэн механизацилагдаа, электростанци баригдажа байна, колхозой городок бариха түсэб зохёогдоо.

Колхозно тус тус партийна организацинуудай һайн хүдэлмэриин зарим жэшээнүүд иимэ байна.

Колхозно парторганизацинуудай составай тоогой талаар ургахатай хамта, бригадануудта, малажалай фермэнүүд дээрэ ба колхозой үйлэдбэриин бусад участогуудта партийна ба партийно-комсомольско группануудые байгуулха шухала ба тиихэ арга боломжо бии болоһон байна. Колхозно олон парторганизацинуудта нилээд олон иимэ группанууд бии байна. Паотийна ба партийно-комсомольско группануудые байгуулһан ябадал тон зүб байһанаа харуулаа. Эхин парторганизацинуудай зүгһөө эдэниие зүбөөр хүтэлбэрилөөд байбал, тэдэ группанууд өөрынгөө хүдэлмэридэ һайн үрэ дүнгүүдые хододоо туйладаг, колхозой ажахын эгээл шухала участогуудые партийна эмхитэй нүлөөгөөр хангадаг байна.

Колхозно олон парторганизацинууд һүүлэй үедэ комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилгэеэ элитээр һайжаруулаа. Жэшээлхэдэ, Байкало-Кударын аймагай «Путь к коммунизму» колхозой парторганизаци хадаа комсомольско организацида ехэ туһаламжа хүргэнэ.

Колхозой томодхогдоһоной һүүлээр комсомольско организаци өөрынгөө зэргэнүүдтэ 30 гаран хүнүүдтэй болоо. Парторганизациин туһаламжын ашаар, тэрэ болбол өөрынгөө хүдэлмэриие элитээр һайжаруулаа, саг соогоо комсомольско суглаануудые зарладаг ба залуушуулые суглуулдаг болоо, тиин комсомольско организациин нэрэ хүндэнь ургаа. 2 һара соо тэрэнэй зэргэдэ 16 залуу колхознигууд ороһон байна.

Мухаршэбэрэй аймагай «Коммунизм» колхозой комсомольско организаци партийна организациин хүтэлбэреэр һайнаар хүдэлмэрилдэг болоо. Бүхы комсомолецууд ажалай нормые дүүргэдэг ба үлүүлэн дүүргэдэг, бусад залуу колхознигуудтаа жэшээ харуулдаг байна. Комсомольско организаци болбол залуушуулай сүлөөтэй сагые культурнаар үнгэргэхэ тухай үдэр бүхэндэ һаналаа табижа байдаг. Тэрэнэй үүсхэлээр малажалай фермэ дээрэ улаан булан түхеэрэгдөө, тэндэнь шэнэ газетэнүүд хододоо байдаг, радиодамжуулгануудые хамтаараа шагналга эмхидхэгдэдэг юм; колхоздо уран һайханай самодеятельностиин коллектив байгуулагдаа. Комсомольско организаци бүхы колхознигуудай дунда ехэ хүндэтэй болонхой.

Иволгын аймагай «Улаан Орон-го» колхозой комсомольско организаци парторганизациин туһаламжын ашаар союздоторойнгоо хүдэлмэриие элитээр һайжаруулжа шадаа. Энэ организациин бүхы комсомолецууд даалгабаринуудые абанхай, комсомольско суглаанууд саг соогоо, комсомолецуудай ехэ эдэбхитэй хабаадалгатайгаар, үнгэргэгдэнэ. Бүхы комсомолецууд политһургуулинуудта ба кружогуудта һуралсана. Колхоздо физкультурна коллектив байгуулагдаа, һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө түлөө тус коллектив ВЛКСМ-эй Обкомой грамотаар шагнагдаа.

Колхозно парторганизацинуудай һайн хүдэлмэриин үсөөнбэшэ иимэ жэшээнүүдые тооложо болохо. Иимэ жэшээнүүд аймаг бүхэндэ бии байна.

Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэридэхи дутагдалнууд

Һайн хүдэлмэриин жэшээнүүдэй хажуугаар, колхозно парторганизацинуудай хүдэлмэридэхи ехэ дутагдалнууд тухай гэршэлдэг олон жэшээнүүд ба баримтанууд аймаг бүхэндэ бии. Жэшээнь, Хэжэнгын аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой парторганизациие харая. Энэ организацида учедтонь ВКП(б)-гэй 14 гэшүүд ба гэшүүнэй 1 кандидат тоологдодог. Коммунистнуудынь үйлэдбэри дээрэ буруугаар хубаарилан табигданхай, малажал дээрэ партиин 12 гэшүүдэй хүдэлмэрилжэ байхадань, таряанажал дээрэ нэгэшье коммунист хүдэлмэрилнэгүй. Парторганизаци болбол хүдэлмэриин түсэбгүй юм. Партийна суглаанууд хаа-яа, зохихо бэлэдхэлгүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Коммунистнуудта саг болзор соонь дуулгаагүй дээрэһээ ба тэдэнэрэй ёһотой жаяг заршамгүй дээрэһээ суглаануудта үсөөн коммунистнууд хабаададаг.

Партийна организаци коммунистнуудай политическэ һуралсалда шухала анхаралаа табинагүй. «ВКП(б)-гэй түүхын Хураангы курсые» шудалха кружогто 6 коммунистнууд һуралсадаг аад, һара соо ойролоо 2 занятии үнгэргэгдөө, тиихэдэ юрэнхы эрдэм дээшэлүүлхэ кружок занятияа үшөө эхилээгүй байна. Малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри муугаар эмхидхэгдэнхэй. Фермэнүүдтэнь лозунгнуудшье, плакадуудшье үгы байна.

Партийна организацинь комсомольско организациин хүдэлмэриие муугаар хүтэлбэрилнэ. 1950 ондо комсомольско хүдэлмэритэй холбоотой асуудалнууд бюро дээрэ ба партсуглаанууд дээрэ нэгэшье дахин зүбшэн хэлсэгдээгүй байха юм. Тиимэһээ комсомольско организациин хүдэлмэри огто орхигдошоһон байба. Партийна организаци болбол колхозой правлениин ажал-ябуулгые һулаар ба шадабаригүйгөөр хинана. Правлениие бэхижүүлхын ба ажахын асуудалнуудые шиидхэлгэдэнь тэрээндэ туһалхын орондо, парторганизаци болбол үсөөнбэшэ ушарнуудта тэрээнэй орондо хүдэлмэрилдэг.

Хүдэлмэриин иимэ доодо хэмжээндэ байхада, партийна организаци болбол колхозой ажахын хэрэгүүдтэ эмхидхэхы ямар нэгэн горьтой нүлөөн, хэлсээнгүй, үзүүл-

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта)

Колхсзно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээнииие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

ВКП(б) гэй Обкомой III пленум дээрэ ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүхэр А. В. КУДРЯВЦЕВАЙ хэһэн элидхэлһээ

(Үргэлжэлэл)

жэ шаһахагүй. Тиимэһээ, жэшээлхэдэ, хабарай тарилгын түсэб 1950 ондо колхозоор оройдоол 81 процент дүүргэгдэһэн, хонидые, моридые ба шубуудые үсхэбэрилгөөр малажал хүгжөөхэ түсэб мүнөө хүрэтэр дүүргэгдээгүй байна. Колхоз болбол хүдөө ажахын продуктнуудые тушаалгаар гүрэнтээ мүнөө хүрэтэр тоосоогүй байна, энэ хадаа тус колхоздо гүрэнэй жаяг заршамай доодо хэмжээндэ байһание тодорхойлно.

Мүн Бичурын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой партийна эхин организациин хүдэлмэри доодо хэмжээндэ ябуулагдана. Парторганизацида учёттонь 18 хүн тоологдоно, тэдэнэй 9 хүниинь колхозно үйлэдбэри дээрэ хүдэлмэрилдэг, бэшэ коммунистнуудынь өөдөө хүдэлмэри хэдэг юм, тиихэдэ тэдэнэй зариманиинь сельсоведтэ, сельподо, уншалгын байшанда ба хэлхээ холбооной отделенидэ хүдэлмэрилдэг, колхоздо хамаагүй байдаг юм. Тиимэ коммунистнуудые, колхозно парторганизацида ямаршье хохидолгүйгөөр, территориальна партийна организацида нэгэдхэжэ болохо байгаа.

Энэ парторганизациин партийна суглаанууд дээрэ гол түлэб ажахын текущи асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг, суглаануудые бэлэдхэлгэдэ рядовой коммунистнууд хабаадуулагдадаггүй юм. Зарим коммунистнууд суглаанууд дээрэ огто үгэ хэлэдэггүй байна. Суглаанууд дээрэнь шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл тон һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Коммунистнуудай политическэ һуралсал ёһотой һайнаар эмхидхэгдээгүй, политһургуулиин олон занятинууд дээрэ һурагшадай хахадынь лэ байдаг. Зарим коммунистнууд марксизм-ленинизмын үндэһэ һууринуудые бэеэ даагаад өөһэдөө шудалха гэжэ шиидэһэн аад, огто хүдэлмэрилнэгүй. 18 коммунистнуудһаа 10-ниинь газетэ захидаггүй, партиин ба правительствын шухалын шухала шиидхэбэринүүдтэй саг соонь танилсадаггүй байна. Колхознигуудай дунда агитационно-массова-нитын хүдэлмэрие партийна организаци һулаар ябуулна, малажалай фермэнүүд дээрэ хөөрэлдөөнүүд ба газетэ уншалга тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Колхозой клуб үбэлэй үедэ хүдэлмэрилхөөр бэлэдхэгдээгүй байна. Парторганизаци болбол колхозой правлениин хүдэлмэрие ёһотойгоор хинаагүй байжа, хуряалгын хүдэлмэринүүдые хангалтагүйгөөр эмхидхэһэнэй эсэстэ хара тарянай, овесой ба зеленкын зарим талмай саһан доро ороһон байна. Парторганизаци болбол колхозой малажалай ашаг шэмэ багаар үгэдэг ябадалтай, үхэр, хони ба ямаалай тоо толгойе үсхэн олошоруулха түсэбэй дүүргэгдээгүй байһантай тэрэшэлэн эбсэһэн байха юм.

Мүн Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин хүдэлмэрие муу жэшээ болгон харуулхада болоно. Энэ болбол 70 шахуу коммунистнуудтай, аймаг соогоо эгээл томо партийна организаци аад, тон муугаар хүдэлмэрилнэ. Эндэ партийна суглаанууд хаа яа тушаан боложо үнгэргэгдэдэг, энэ жэлэй түрүүшын хахад соо партийна суглаан оройдоо нэгэ дахин үнгэргэгдөө. Һуралсалай нёдондо жэлэй эхиндэ парторганизациин дэргэдэ хоёр политһургуули, «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха нэгэ кружок ба юрэнхы эрдэмэй һургуули байгуулэгдаа һэн. Тэдэнь 2—3 занятинуудые үнгэргөөд лэ, тэрээгээрээ хүдэлмэреэ зогсооһон байна. Энэ организациин 43 коммунистнууд газетэ захидаггүй ба саг соонь уншадаггүй байба.

Парторганизацида жаяг заршам тон һула, олон коммунистнууд партийна түлбэреэ хэдэн һараар түлэдэггүй байна. Партийна доторой хүдэлмэриин ба коммунистнуудай дундахи жаяг заршамай иимэ доодо хэмжээндэ байхада, тус парторганизациин эмхидхэхы үүргэеэ колхоздоо һулаар бэелүүлдэг байһаниинь ойлгосотой. Энээнэй эсэстэ тус колхоз урдаа байһан зорилгонуудаа һулаар шиидхэнэ, ажахын ба культурна хүгжэлтөөрөө гээгдэжэ ябана.

* * *

Колхозно олон парторганизацинуудай хүдэлмэридэхи гол, эгээл типичнэ дутагдалнуудые согсолхо болоо һаа, тэдэниие иимээр тодорхойлжо болоно.

Партийна олон организацинууд колхозой үйлэдбэриин гол участогуудаар коммунистнуудые зүбөөр хубаарилан табилгада шухала анхарал хандуулнагүй. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай колхозуудта 228 коммунистнууд — колхознигуудһаа 66 хүниинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ, Хориин аймагай колхозуудта 192 коммунистнууд —колхознигуудай оройдоол 59 хүниинь малажал дээрэ хүдэлмэрилнэ. Тиихэдэ Зэдын ба Хориин аймагууд диилэнхидээ малажалтай аймагууд байһаниинь мэдээтэй.

Партийна организацинуудай нилээд олондонь партийна суглаанууд саг соогоо бэшэ ба үсөөн үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, энэ жэлэй 8 һара соо Баргажанай аймагай колхозно 8 парторганизацинуудта тус бүридэнь оройдоол 4—5 суглаанууд үнгэргэгдөө. Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой парторганизаци 10 һара соо оройдоол 5 суглаа үнгэргөө. Кударын аймагай колхозно олон парторганизацинуудта партийна суглаанууд 2—3 һараар үнгэргэгдэнэгүй.

Партийна суглаанууд дээрэ партидоторой хүдэлмэриин асуудалнууд багаар зүбшэн хэлсэгдэнэ, ехэнхидээ ажахын текущи асуудалнууд ба партиин айкомуудай һайшаан дурадхаһан асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхозой парторганизаци энэ жэлдэ 10 суглаа үнгэргөө, тэдээн дээрэ 19 асуудалнуудые зүбшөө, тэдэнэй 6-нь ВКП(б)-гэй айкомой пленумүүдэй дүнгүүдтэ зорюулагдаһан, бэшэ 13 асуудалнуудынь имагта ажахын текущи кампанинуудта хамаатай байгаа. **Партийна суглаанууд дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ,** асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын болходо, хододоол гол түлэб, хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд үгэ хэлэдэг, харин рядовой коммунистнууд суглаанай бэлэдхэлдэ ба тэдээн дээрэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ багаар хабаададаг байна Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай «Галын Очи», «Коммунизм», Кировэй нэрэмжэтэ, «Улаан Үшөөтэй», Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай парторганизацинуудта 1949 ба 1950 онуудта коммунистнуудай нилээд ехэ хубинь суглаанууд дээрэ нэгэшье дахин үгэ хэлээгүй байна.

Партийна суглаанууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалнуудаар шиидхэбэринүүд заримдаа бэлэдхэгдэнгүйгөөр, бодомжологдонгүйгөөр абтадаг байна. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой парторганизациин партийна суглаан энэ оной сентябриин 14-дэ боложо, малажал хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтын ябаса ба малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэл тухай асуудал зүбшэн хэлсээд, 12 пунктнуудтай дэлгэрэнгы шиидхэбэри абаа, тэд бүхы пунктнуудынь колхозой правленидэ ба фермые даагшадта хандуулагдаһан, имагта ажахын шэнжэтэй «директивэнүүд» болоно. Тиихэдэ малажал хүгжөөхэ түсэбэй дүүргэлтые хангахын тулада, коммунистнуудаа хайшан гэжэ хубаарилан табихаб, малшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ба социалистическэ мүрысөө эмхидхэхэб гэжэ парторганизациин бюродо зааһан нэгэшье заабари үгы байна. Кяхтын аймагай «Улаан Субагта» колхозой коммунистнуудай партийна суглаан болбол ниитын малажал хүгжөөхэ гурбан жэлэй түсэбэй дүүргэлтын ябаса тухай СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй ба ВКП(б)-гэй ЦК-гэй тогтоолые зүбшэн хэлсээд, тэрэниие «хэлбэрилтэгүйгөөр дүүргэхэ» гэһэн шиидхэбэри гаргаа. Партиин ба правительствын энэ шухала шиидхэбэрие ойлгуулха хэмжээ-ябуулганууд тэрээн соонь бүри хараалагдаагүй, тэрэнэй дүүргэлтые партийна организациин хайшан гэжэ хангаха тухай юушье хэлэгдээгүй байна.

Партийна олон организацинууд суглаануудай баталан абаһан шиидхэбэринүүдые түргэнөөр мартадаг, тэдэниие дүүргэхэ хүдэлмэри эмхидхэдэггүй байна, энээнэй эсэстэ олон, һайншье, шиидхэбэринүүд дүүргэгдэнгүй үлэдэг.

Партийна хэдэн организацинууд коммунистнуудай марксистско-ленинскэ һуралсалай асуудалнуудые үшөөл тон хангалтагүйгөөр шиидхэнэ. Парторганизацинуудай дэргэдэ байгуулагдаһан политһургуулинуудта, кружогуудта занятинууд олонхи ушарта саг соогоо бэшэ ба тон доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байна. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай «Галын Очи» колхозой парторганизациин дэргэдэхи политһургуулида һуралсалай үнгэрһэн жэлдэ оройдоо 3 заняти үнгэргэгдэжэ, нэгэ темэ үзэһэн байна. Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин дэргэдэхи политһургуулида 9 коммунистнууд һуралсаад, һуралсалай бүхы жэл соо оройдоо 2 темэ үзэһэн, тиихэдэ 4 коммунистнуудынь энэшье программна материалаа ойлгоогүй байха юм.

Нёднон жэлдэ коммунистнуудай һуралсалые эмхидхэлгэдэ гараһан олон дутагдалнууд мүнөөшье, илангаяа һуралсалай жэлэй эхиндэ, дабтагдаһаниинь гэмшэлтэй байна. Партийна зарим организацинууд коммунистнуудай һуралсалай формые тодорхойлходоо, диференцированнэбэшээр хандаа. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай Бага-Куналейн сельсоведэй Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой партийна организациин бүхы 17 коммунистнуудынь «ВКП(б)-гэй түүхын Хуряангы курсые» шудалха хоёрдохи жэлэй кружогто оруулагдаһан байгаа. Хожомынь индивидуальна хөөрэлдөөнэй болоходо, энэ кружогто өөһэдынгөө бэлэдхэлэй зэргээр оройдоо 9 хүн һуралсажа шадаха, бэшэниинь юрэнхы эрдэмэй һургуулида ба политһургуулида һуралсаха ёһотой гэжэ элирээ. Иимэрхүү жэшээнүүд мүн бусадшье партийна организацинуудта бии байна.

Колхозно олон партийна организацинуудта залуу коммунистнуудые хүмүүжүүлгэ муугаар эмхидхэгдэнхэй, энээнһээ боложо тэдэнэй зариманиинь партийна жаяг заршам эбдэнэ, партийна суглаанда үсөөн ерэнэ, гэшүүнэйнгээ түлбэри саг соонь түлэнэгүй, партиһаа организациһаа таһарна, тиигээд партиһаа гаргагдана. ВКП(б)-гэй гэшүүнэй олон кандидадуудай кандидатска стажайнь болзор үнгэршэһэн байха юм. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын партийна организацида ВКП(б)-гэй гэшүүнэй 35 кандидадууд — колхознигууд кандидатска стажынгаа болзорые үнгэргэһэн, тэдэнэй тоодо 15 хүнүүд ВКП(б)-гэй гэшүүнэй кандидадаар 5 жэлһээ дээшэ ябаһан байна.

Партийна олон организацинууд хадаа ВКП(б)-гэй Уставаар хараалагдаһан, колхозуудай правлэнинүүдэй ажал-ябуулгые хинаха эрхэеэ һулаар ашаглана, хүдөө ажахын артельнүүдые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь бэхижүүлхэ тухай һаналаа багаар табина. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагай «Баян Булаг» колхоздо хүдөө ажахын артелиин Уставые правлениин ба түрүүлэгшын зүгһөө эбдэһэн олон баримтанууд үзэгдэһэн, правлени хадаа ажахыгаа муугаар хүтэлбэрилһэн, энээнэй эсэстэ тус колхоз малажал хүгжөөхэ түсэбөө дүүргээгүй, малай үбэлжэлгэдэ муугаар бэлэдхэһэн байна. Эдэ бүгэдэдэ парторганизаци анхаралаа багаар хандуулна.

Мүн Тарбагатайн аймагай Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой партийна организаци хүдөө ажахын артелиин ажал ябуулгые муугаар хүтэлбэрилнэ. Колхоз хадаа ашаг шэмэтэ малажал хүгжөөхэ түсэбөө дүүргээгүй, тэндэ хүдөө ажахын артелиин Уставые бүдүүлигээр эбдэһэн баримтанууд гараа: 4.5 га хаһалагдадаг газар хабар Жиримскэ МТС-тэ хуули бусаар үгтөө, таряа хуряалгын үедэ 60 центнер орооһо колхозой доторой хэрэгсэлдэ үлүүгээр гаргашалагдаа. Эдэ баримтанууд парторганизациин хабаадалгагүйгөөр элирүүлэгдэһэн ба партийна суглаан дээрэ зүбшэн хэлсэгдээгүй байха юм.

Партийна организацинуудай хүдэлмэридэхи нэгэн ехэ дутагдал гэхэдэ, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэрие һулаар табиһан ябадал болоно. Агитационно хүдэлмэридэ коммунистнуудай, комсомолецуудай ба хүдөөгэй интеллигенциин дундаһаа эгээл бэлэдхэлтэй хүнүүдынь багаар хабаадуулагдана. Бии байһан агитколлективүүд, агитпунктнууд олон ушарнуудта партийна организацинуудай зүгһөө хэрэгтэй хүтэлбэри ба туһаламжа абадаггүй, энээнэй эсэстэ тэдэнэй олониинь муугаар хүдэлмэрилдэг байна. Колхозуудта ниитын зөөри сахиха, ажалда коммунистическээр хандаха тушаа асуудалнуудаар, хүдөө ажахын артелиин Уставай удхашанар тухай, тэрэшэлэн научно-гэгээрэлэй темээр элидхэлнүүд ба хөөрэлдөөнүүд тон үсөөн үнгэргэгдэнэ. Олониитын дунда политическэ хүдэлмэри ябуулгада культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд һулаар хабаадуулагдана. Бии байһан колхозно клубуудай олониинь хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Тэдэнь гол түлэб һайндэрнүүдтэ, суглаан болохо үдэрнүүдтэ ба кинокартинануудые харуулхын тулада нээгдэдэг байна Тэндэ эмхидхэгдэһэн самодеятельностиин элдэб кружогууд хүтэлбэриин ба туһаламжын үгы дээрэһээ заримдаа ехэ таһалдалтайгаар хүдэлмэрилнэ. Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай сетиие саашадань үргэдхэхэ шанга хэмжээнүүд абтанагүй. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын аймагта 5 колхозууд өөһэдынгөө клубуудгүй, малажалай 103 фермэнүүдһээ оройдоо 37-нь улаан булангуудтай, 19 колхозуудай миил 10-нь өөһэдынгөө библиотекэтэй байна. Хэдэн аймагуудта колхозуудые радиофикацилга түгэсхэхэ хүдэлмэри удаанаар үнгэргэгдэнэ колхознигуудай дунда хэблэл һулаар тараагдана, тусхайлхада, газетэнүүдые захилга, илангаяа бурят-монгол хэлэн дээрэ гарадаг газетэнүүдые захилга һулаар ябуулагдана.

Олон партийна организацинууд комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилхэ партийна хүтэлбэреэ тон һулаар бэелүүлнэ, энээнэй эсэстэ олон колхозуудай комсомольско организацинууд тон хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагта 23 комсомольско организацинуудһаа 9-ниинь өөрынгөө составта 10-һаа үсөөн хүнүүдтэй байна. «Красный строитель», «Вперёд», «Путь социализма» колхозуудай комсомольско организацинууд түрүү залуушуулай дундаһаа хүнүүдые хоёр жэл соо абаагүй, өөһэдынгөө зэргэнүүдые нэмээгээгүй байна. Дурсагдаһан комсомольско организацинуудта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри тон һулаар табигданхай. Комсомольско суглаанууд хэдэн һараар үнгэргэгдэнэгүй, залуушуулда лекцинүүд ба элидхэлнүүд үсөөн уншагдана, залуушуулай сүлөөтэй сагые культурнаар үнгэргэхэ тухай анхарал багаар табигдана.

Олонхи колхозно парторганизацинууд шалгагдаһан түрүү колхознигуудые партида абалгын хүдэлмэрие һулаар ябуулна. Жэшээлхэдэ, Хориин, Закаменай, Кяхтын, Баргажанай ба бусад зарим аймагуудай парторганизацинууд энэ жэлэй 10 һара соо тус бүридөө оройдоо 1—1 колхознигые партида абаа. Эдэ баримтанууд хадаа колхозно олон партийна организацинуудай олониитэтэй һула холбоотой, партийнабэшэ активтай багаар хүдэлмэрилдэг ба эрхим, түрүү колхознигуудые партида абажа, өөһэдынгөө зэргэнүүдые саашадань ургуулха ба бэхижүүлхэ ябадалда большевистскэ анхарал оролдолго гаргадаггүй тухайнь гэршэлнэ.

Колхозно олон партийна эхин организацинуудай хүдэлмэридэхи гол дутагдалнууд иимэ байна.

гой заседанинууд дээрэ тон үсөө гөөр зүбшэн хэлсэгдэдэг байна Жэшээлхэдэ, энэ жэлэй 10 һарын турша соо Яруунын айкомой бюро парторганизацинуудай секретарьнуудай оройдоо 4 тоосоо, Мухаршэбэрэй айком 3 тоосоо, Курумканай, Прибайкальска, Кабанскын, Хориин айкомууд нэжээд тоосоо соносоо, харин Түнхэнэй, Иволгын ба Кяхтын айкомуудай бюро эхин парторганизацинуудай нэгэшье тоосоо зүбшэлжэ үзөөгүй байгаа. Жэшээлхэдэ, Сэлэнгын айком 1949 ондо ба энэ жэлэй 10 һарын туршада бюрогойнгоо заседанинууд дээрэ колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудай миил 5 тоосо хаража үзэһэн аад, харин энэ үе соо ажахын элдэб асуудалнуудаар колхозуудай түрүүлэгшэнэрые 36 дахин соносоһон байха юм.

Парторганизацинуудай секретарьнуудые шэлэн ололго ба бэлэдхэлгэ хадаа колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэрие һайжаруулха, тэдэниие хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ тон шухала удхашанартай. Гэхэ зуура, ВКП(б)-гэй олохон айкомууд энэ асуудалда анхарал багаар табидаг, партийна хүтэлбэрилэгшэдые шэлэн ололгодо ехэ алдуунуудые ходо гаргадаг, тэдэниие ходо һэлгэдэг ябадалда бэлэдхэхэ ба хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин муугаар эмхидхэлгэдэ хамаагүйгөөр хандадаг байна.

Жэшээлхэдэ, колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудые шэлэлгэдэ анхарал багатайгаар хандаһанһаа шалтагаалан Бичурын аймагта энэ оной 9 һара соо 21 секретарьнуудһаа 10-нь һэлгэгдэһэн, тэдэнэй 7-ниинь шадаагүйн тула хүдэлмэриһөө гаргагдаһан байгаа. Иимэ ушарнууд Закаменай, Заиграйн ба бусад хэдэн аймагуудта үзэгдэһэн байна. Партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэдые нигэжэ ходо һэлгэлгэ хадаа хэрэгтэ ехэ хоро хүргэдэгынь элитэ.

Политическэ ба юрэнхы эрдэм бэлэдхэлээр дутамаг нүхэдүүд манай колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудай состав соо олон. Гэхэ зуура, олохон айкомууд парторганизацинуудай секретарьнуудай политическэ ба юрэнхы эрдэм шудалха һуралсал тухай зохихо анхарал табидаггүй, энэ шухала хэрэгые багаар һониҳходог байна.

Практическа хүдэлмэриин дүй дүршэлөөр дутамаг нүхэд колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудай дунда ехэ һүүри эзэлнэ. Энэ ушар хадаа колхозно парторганизацинуудай секретарьнуудые бэлэдхэхэ ябадалда, партийна эмхидхэлшэд болохо тэдэнэй шадабари мэргэжэл дээшэлүүлгэдэ анхарал ехээр табихыень партиин айкомуудые уялгална. Энэ талаарнь абабал, парторганизацинуудай секретарьнуудай семинарнууд ехэ удхашанартай. Гэбэшье, партиин олохон айкомууд хадаа партийна хүтэлбэрилэгшэдые бэлэдхэхэ энэ формые хэрэгсээдэггүй, семинарнуудые хаа яа үнгэргэдэг ба семинарска занятинуудай шанарые дээшэлүүлхэ тухай анхарал дутамагаар табидаг байна гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, энэ оной 10 һарын турша соо Яруунын ба Баргажанай айкомууд 3—3 семинарска занятинуудые, Түнхэнэй айком оройдоо 2 заняти хээ. Партэрганизацинуудай секретарьнуудта зорюулан хэгдэдэг семинарска занятинуудай гол дутуунь юуб гэхэдэ, тэдэниие диференцированнэбэшээр, парторганизацинуудай (колхозно парторганизациин, промышленна предприятиин гү, али советскэ эмхи зургаанай парторганизациин) өөрсэ ушарнуудые харгала абангүй үнгэргэдэг, партидоторой, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин тодорхой асуудалнууд занятинууд дээрэнь багаар табигдадаг байна. Парторганизацинуудай секретарьнуудай дүй дүршэлөө ябаа саха ябадал зарим семинарска занятинууд дээрэ хаа яа эмхидхэгдэнэ.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые хүтэлбэрилгэ айкомой секретарьнуудай али нэгэндэ заримдаал даалгагдадаг; тиимэ хүтэлбэри олонхидоо айкомой хоёрдохи зэргын хүдэлмэрилэгшэдтэ дам даалгагдадаг ба семинарска занятинуудые үнгэргэлгэдэ заримдаа бэлэдхэл багатай нүхэд элсүүлэгдэдэг байха юм.

Колхозно парторганизацинуудта ба тэдэнэй хүтэлбэрилэгшэдтэ забари үгэхэ, тэдэнэрэй практическа ажалдань үдэрбүриин туһаламжа үзүүлхэ хүдэлмэридэмнай горьтой дутуу дунданууд бии

Партиин айкомуудай секретарьнууд колхозуудта үсөөн ябадаг гэжэ хэлэхын аргагүй, гэбэшье тэдэнэй олониинь, колхозуудта ошоходоо, гол түлэб, имагтал колхозой түрүүлэгшэтэй хөөрэлдэһэ байна, яахадааб гэхэдэ, айкомой секретариин гол анхаралынь ажахын текущи асуудалнуудта хандуулагдадаг, тэрэнэйл тулада колхоздо ошодог шахуу байха юм. Партийна эхин организациин секретарь, мүн бүхы колхозно партийна организаци, шухала асуудалнуудтай болобошье, олохон ушарта айкомой секретариин анхаралда хажуу тээ үлэшэдэг байна.

Партиин айкомуудай таһагуудые даагша олохон нүхэд ба инструкторнууд эхин парторганизацинуудай хүдэлмэртэй һайтар танилсадаггүй, колхозуудта ябахадаашье, ажахын политическэ ямар нэгэн кампани үнгэргэхын тулада айкомой этигэмжэтэд гү, али түлөөлэгшэд боложо ошоод, даабарита эды тэдыхэн асуудалнуудаар хүдэлмэреэ хизаарладаг байха юм.

Партиин айкомууд колхозно зарим парторганизацинуудай хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлые үшөөл тон дутамагаар шэнжэжэ үзэдэг ба согсолдог, тэрээниие зүблөөнүүд дээр, семинарнуудаар, аймагай газетэнүүдээр дамжуулен онсо парторганизацинуудта тон дутамагаар дэлгэрүүлдэг.

Колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ ябадалда эдэ бүхы дутуу дундануудай бии байһанай түлөө партиин мүн Обкомой тэрэнэй бюро ба таһагууд зэмэтэй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ хэрэг һайжаруулагда партиин айкомуудай анхарал, ажал-ябуулгые үшөө тон дутамагаар хандуулдаг, энэ ехэ ба шухала хэрэгтэнь тэдээндэ багаар туһалдаг байнабди.

Эдэ дутуу дундануудые усадхалга хадаа колхозно парторганизацинуудай хүдэлмэрие эрид дээшэлүүлхэ, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь улам бэхижүүлхэ ба колхознигуудые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тус партийна организацинуудай үүргэ ба дайшалхы шадабариинь дээшэлүүлхэ гол шухала услови болоно.

Колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ ябадалдахи дутуу дундануд

Һүүлэй үедэ ВКП(б)-гэй олохон райкомууд партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэридэ анхарал ехээр табидаг болоһониинь, колхозно партийна организацинуудта анхаралаа зарим тэды шангадхаһаниинь дамжаггүй. Гэхэ зуура, партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри, тиимэ болохолоороо партийна эхин организацинуудые, энэ ушарта колхозно парторганизацинуудые, хүтэлбэрилхэ ябадалшье партиин айкомуудай анхаралай центртэ үшөө байнагүй. Энээн тухайда иимэ баримтанууд эли тодоор гэршэлнэ гэбэл: партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин дэбжэлгэтэй холбоотой асуудалнууд, тусхайлан хэлэбэл, партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилхэ ябадал һайжаруулгатай холбоотой асуудалнууд айкомуудай пленумүүд ба бюро дээрэ мүнөө хүрэтэр үшөөл хаа яа зүбшэн хэлсэгдэдэг байһаар. Эдэ асуудалнууд илангаяа Ториин, Прибайкальска, Кяхтын, Иволгын ба бусад хэдэн айкомуудай пленумүүд дээрэ үсөөгөөр хэлсэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Ториин айком энэ жэлдэ 6 пленум хэжэ, 8 асуудал зүбшэн хэлсэһэн аад, тэдэнэй гансань партийно-политическэ хүдэлмэри тухай байгаа. Тэрэ асуудалынь коммунистнуудай дундахи политическэ һуралсалые һайжаруулха тушаа партийна организациин зорилгонуудта зорюулагдаһан байна. Энэ жэлдэ гурбахан айком — Байкало-Кударын, Тарбагатайн ба Заиграйн айкомууд—колхозно парторганизацинуудай нэгэ нэгэ тоосоо пленумүүд дээрээ зүбшэн хэлсэһэн байха юм.

Партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд, илангаяа колхозно парторганизацинуудай (бүхы дээрэнь) тоосоонууд, партиин айкомуудай бюро-

Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэри ба тэдэниие хүтэлбэрилгэ һайжаруулха хэмжээнүүд

Бүри 1937 ондо ВКП(б)-гэй ЦК-гэй февральско-мартовска пленум дээрэ нүхэр Сталин иигэжэ хэлэһэн юм: **«...партийно-политическэ асуудалнуудые хэрэгсээнгүй байгаад ба мартаад, ажахын кампанинуудаар, ажахын амжалтануудаар хэтэрхэй ехээр дашуурха ябадал — мухардалгада хүргэдэг. Тиимэ туладань, ажахын амжалтанууд хадаа партийно-политическэ хүдэлмэриин амжалтануудтай тааралдажа ба хамта ябуулагдахынь тула, хүдэлмэрилэгшэдэй анхаралые партийно-политическэ асуудалнууд тээшэ эрьюулхэ шухала».**

Сталинска энэ заабарие эшэ үндэһэ болгон, партиин Центральна Комитет хадаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин хэмжээе эрид шууд дээшэлүүлхыень, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэри ба тэдэниие хүтэлбэрилгэ һайжаруулхыень партийна органуудһаа ходоодоо эридэг байгаа эрижэ байна.

Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэрие шууд һайжаруулха, колхозуудые ажахын ба культурна талаарнь улам хүгжөөхэ, колхознигуудые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ зорилгонуудые шиидхэлгэдэ тэдэ организацинуудай үүргэ ба дайшалхы шадабари дээшэлүүлхэ ябадал түйлахын тула, түбхын түрүүндэ партидоторой хүдэлмэриин эрид дэбжэлтэ **колхозно партийна организаци бүхэндэ хангаха** шухала. Энэ зорилгоор, коммунистнуудые колхозно ажахын шиидхэхы участогууд дээрэ зүбөөр хубаарилан табилгада ехэ анхарал хандуулха шухала. ВКП(б)-гэй Уставаар хараалагдаһан уялганууд коммунист бүхэнэй бүрин дүүргэжэ, ажалда, общественнэ зөөридэ ба гүрэнэй интересүүдтэ үнэнчээр хандалгын үльгэр жэшээ бэеэрээ харуулха, өөрынгөө юрэнхы эрдэм һургуулиин, политическэ болбосоролой хэмжээе дээшэлүүлхэ, тэрэшэлэн научна эрдэмүүдые ба хүдөө ажахы эрхилэлгын түрүү дүй дүршэл шудалхаһаа гадна мүн ажалай ба гүрэнэй жаяг заршам бэхижүүлхын түлөө, колхо-

(Үргэлжэлэлынь 3-дахи нюурта).

Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээнииe һайжаруулха хэмжээнүүд тухай

ВКП(б)-гэй Обкомой III пленум дээрэ ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой секретарь нүхэр А. В. КУДРЯВЦЕВАЙ хэһэн элидхэлһээ

(Түгэсхэл)

...и ажахын ба культурын дэб...тын түлөө, бухы колхознигуу... коммунистическэ мэдэрэмжые ...шэлүүлхын түлөө эдэбхитэй...р тэмсэхээр бодомжолон, эхин ...тийна организацинуудтахи хү...мэри эмхидхэхэ хэрэгтэй. ...нгаяа залуу коммунистнуудай ...а ябуулагдаха хүмүүжүүлгын ...мэри эмхидхэлгэдэ анхарал ...р хандуулха; политһургуули...дай, кружогуудай. тэрэшэлэн ...хы ба хүдөө ажахын эрдэ...дые дээшэлүүлхэ һургуули...дай, кружогуудай хүдэлмэри ...ээр эмхидхэхэ; коммунист...дай бэлэдхэл ба түс бүриин ...дабарие хараадаа абажа тэдэ... дунда партийна даалгабарие ...ээр хубаваха ба түс даалгаба...уудай гүйсэдхэлые саг үргэл...шалгажа байха шухала.

Партийна суглаанууд халаа ...ртийна эхин организацинуудай ...байдалда ба ажал-ябуулгада ...шухала удхашанартай. Пар...йна суглаануудай эртээһээ һай...бэлэдхэгдэжэ: зүблэхэ зүй...ь тодорхойлогдожо, элидхэл...а ба зүбшэн хэлсэгдэхээр ха...лагдаһан асуудалнуудые бэ...элгэдэ хабаадаха бусад нү... томилогдожо, регулярнаар, ...а соо хоёрһоо үсөөн бэшээр, ...лагдаха ябадалда тон ехэ ан...ал хандуулха шухала. Тог...оолнууд тушаа гол дурадхал...д бодомжологдохо ба болохо ...лаан тухайда, тэрээн дээрэ ...р асуудалнуудай табигдахаар ...злагдаһан тухайда комму...стнуудта саг соонь мэдээсэхэ ...рэгтэй.

Суглаанууд дээрэ асуудалнуу... зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунист...дай эдэбхитэйгээр хабаадал... хангаха, дутуу дунданууды ...мгойгоор ба үргэнөөр шүүм...элгэ, өөрынгөө шүүмжэлгэ дэлгэ...лхэ шухала, «имагтал зорим... ба сэхэ шүүмжэлэл хадаа ма... хүнүүдэй улам мэргэжэхэ ...алда туһалдаг, тэдэниие ураг...а дабшаха, өөрынгөө хүдэлмэ...хи дутуунуудые зайсуулха ...алда зорюулдаг» (Жданов) ...э хэзээ бүхэндэ һанаха хэрэг...

Суглаанууд дээрэ абаһан шиид...эринүүд хадаа тодорхой ба ...үүлэгдэхэ практическа хэм...нүүдые хараалһан, гүйсэдхэхэ ...оор ба гүйсэдхэхэ нюурнүүдые ...һан байха ёһотой. Шиидхэбэ...и гаргагдаһанай һүүлээр тэ...иие дүүргэлтэ болгохо прак...ска хүдэлмэри дары ябуулаг...а ба гүйсэдхэлдэнь хиналта ...тогдохо ёһотой.

Колхозуудай ажахы ба культу...а дэбжүүлхэ хэрэгтэ колхозно ...тийна организацинуудай үүр... дээшэлүүлхэ, колхозой прав...ийн ажал-ябуулгые хинан шал...а тухай ВКП(б)-гэй Уставаар ...алагдаһан эрхээ партийна ор...изаци бүхэнэй зүбөөр ба хүсэд ...ин бэелүүлхэ хэмжээнүүдые ...ань шухала, мүн партийна ...инизаци бүхэнэй зүгһөө хүдөө ...ын артелиин Уставые — кол...но ажабайдалай сталинска энэ ...һэн хуули сахилгые наринаар ...н хаража байхань, ажалай ...үрэнэй жаяг заршам бэхи...лхэ, колхозой ниитын ажахын, ...турын хүгжэлтэ тухай, хүдөө ...ын хүдэлмэринүүдэй түсэ..., хүдөө ажахын продукт...дые гүрэндэ тушааха түсэбые ...саг соонь дүүргэхэ тухай, ...озой урда байгаа бусад бүхы ...бүриин зорилгонуудые бүрин ...ба саг соонь бэелүүлхэ ту...а хододоо оролдохонь шуха...

...артийна организаци хадаа ...зно ажабайдалай эдэ бүхы ...ла асуудалнуудые өөрынгөө ...аануудай дээрэ зүбшэн хэлсэхэ... гадна, мүн тэдэниие артелиин ...лениин ба хамтын суглаачай ...саг соонь табиха, хараалаг...ан хэмжээ-ябуулгануудые хэл...эгүйгөөр бэелүүлхэ ябадал ...аха ёһотой. Тиин, ажахын ...далнуудые оперативнаар ...хэхэдээ колхозой правлениие ...ли колхознигуудай хамтын ...е һолихо ябадал гаргаха... харин түс хэмжээ-ябуулга...аа тэдэнээр дамжуулан, энэ ...тэнь тэдээндэ али болохоор ...ижа, бэелүүлхэ хэрэгтэй.

...лхознигуудай дунда ниитэ-по...ческэ ба культурна гэгээрэлэй ...мэри үргэнөөр ябуулха шу...

Энээнэй тулада, партийна ...изацинуудай дэргэдэхи агит...ктивуудые һэльбэхэ ба эм...лэй талаарнь бэхижүүлхэ, ...ионно хүдэлмэридэ полити... эрдэмтэй коммунистнуудые, ...молецуудые ба хүдөөгэй ин...енциие олоор элсүүлхэ. агитационно хүдэлмэриин үдха ба мүн методүүд тухай асуудалнуу даар агитаторнуудта хододоо заабари үгэжэ байха хэрэгтэй. Колхознигуудые бүхы политическэ событинуудтай танил байлгаха, Советскэ Союзай дотоодын ба гадаадын байдал тухай, парги ба правительствын шухала шиидхэбэринүүд тухай тэдээндэ саг соонь хэлэжэ үгэдэг байха гэжэ хододоо оролдохо хэрэгтэй. Эдэ бүгэдэ хадаа колхознигуудай дунда социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ, энэнэй үндэһөөр ажахын түсэбүүдые амжалгатайгаар дүүргэхын түлөө, колхозуудые эмхидхэлэй-ажахын талаарнь саашадаа бэхижүүлхэ ба культурыень дэбжүүлхын түлөө тэмсэлдэ колхознигуудые элсүүлэн жагсаалгада туһалха, колхознигуудай коммунистическэ мэдэрэмжые дээшэлүүлгэдэ туһалха ёһотой.

Колхознигуудые, илангаяа малажалай холын фермэнүүд дээрэ ба полевой стануудта байгшадые, культурна талаарнь хангалга һайжаруулха хэмжээнүүдые абаха шухала. Колхозно клубуудай, улаан булангуудай хүдэлмэри һайжаруулха, радиоузелнуудай таһалгаряагүй хүдэлхэ, кинокартинануудай хододоо харуулагдаха, уранһайханай самодеятельность харуулха, тиихэтээ хамта уранһайханай искусствын ба арадай творчествын национальна формонуудые бүхы хэмжээгээр хүгжөөлгэ туйлаха хэрэгтэй.

Колхоз бүхэнэй өөрын клубтай, библиотекэтэй болохо, фермэ бүхэндэ, полевой стан бүридэ улаан булан бии болгохо зорилго табимаар болоо, бүхы колхозуудые радиотой болголго дүүргэхэ ба полевой стануудтахи, фермэнүүд дээрэхи радиоточконуудай тооe олошоруулха хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулхадаа, колхознигуудай дунда агрономическа ба зоотехническэ эрдэмүүдые, хүдөө ажахы эрхилэлгын түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ ябадалда, колхознигуудай сэдьхэл бодолдохи шажанай ба бусад мунхаг заншалнуудые ба үлэгдэлнүүдые зайсуулгада зорюулагдаһан научна эрдэм ухаанай пропаганда үргэнөөр дэлгэрүүлгэдэ онсо анхарал хандуулха хэрэгтэй.

Колхозно партийна организацинуудай комсомольско организацинуудые хүтэлбэрилдэг партийна хүтэлбэреэ һайжаруулхын тула, залуушуулые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлгэдэ, тэдэнэй үйлэдбэриин ба политическэ эдэбхи дээшэлүүлгэдэ өөһэдынгөө ажал-ябуулга хододоо зорюулхын тула хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Колхозно партийна организацинууд хүдэлмэри ябуулхадаа партийнабэшэ эдэбхитэдтэ ехээр түшэглэхэ, тэдэнтэй хододоо хүдэлмэрилхэ, эдэ эдэбхитэдэй дундаһаа шалгагдамал, эрхим хүнүүдые партиин зэргэдэ зоримгойгоор абаха зэргэтэй, зүгөөр, ВКП(б)-дэ абтаха нюурнуудые индивидуальнаар шэлэхэ принцип эбдэхэ ёһогүй.

* * *

Партиин айкомууд хадаа колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилгэеэ эрид һайжаруулха, колхозуудые партийнаар хүтэлбэрилгэдэ эдэнэй үүргые тоодоггүй ябадалда эсэс табиха, партийна организацинуудай эдэбхи ба үүсхэлые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, партидоторой хүдэлмэриин түгэс бүрин ба бурьялма байлгые туйлаха уялгатай. Колхозно партийна организацинуудай ажабайдал ба хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр мэдэхэ, тэдэнэй тоосоонуудые партиин айкомуудай бюро ба пленумууд дээрэ хододоо соносохо, тиихэдэ айкомой гэшүүдые гү, али аппарадай хүдэлмэрилэгшэдые эльгээжэ, партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриие наринаар шэнжэхэ зэргээр тоосоонуудые һайтар бэлэдхэхэ хэрэгтэй. Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриие шалгалга хадаа элирүүлэгдэһэн дутуунуудые зайсуулгадань туһаламжа үзүүлэлгээр үдэшэгдэхэ ёһотой, мүн тоосоон тушаа шиидхэбэриин абтаһанай һүүлээр тэрээниие парторганизациин дүүргэлгэдэнь практическа тодорхой туһаламжа үзүүлэгдэхэ ушартай.

Партийна организацинуудай секретарьнуудые зүбөөр шэлэн ололго ба хүмүүжүүлгэ хадаа колхозуудай партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриие һайжаруулха шухала услови мүн. Үлэмжэ эдэбхитэй ба политическэ бэлэдхэлтэй коммунистнуудые партийна организацинуудай секретарьнууд болгон дэбжүүлхэ хэрэгтэй, тэдэниие ходо һэлгэдэг ябадал зогсоохо хэмжээнүүдые абаха, партийна хүдэлмэриин практикада секретарьнуудые саг үргэлжэ һургаха, эдэнэй политическэ ба юрэнхы эрдэмэй хэмжээе дээшэлүүлхэ тухайда, хүдөө ажахые научна ёһоор эрхилхэ эрдэм шадабаряар, дүй дүршэлөөр тэдэниие зэбсэглэхын тула оролдохо шухала.

Партийна организацинуудай секретарьнуудта зорюулагдаһан семинарска занятинуудые саг соонь, һара хахад — хоёр һарын туршада нэгэһээ үсөөн бэшээр, үнгэргэхэ шухала. Семинарска занятинуудые хүтэлбэрилхыень ВКП(б)-гэй айкомой секретарьнуудай нэгэндэ даалгажа, түс хүдэлмэри һайжаруулха хэмжээ абаха хэрэгтэй.

Семинарнуудые хэхэдээ, партийна организацинуудай секретарьнуудые партидоторой хүдэлмэриин практикада, колхозуудай правлениинүүдэй ажал-ябуулгадань партийна хиналта зүбөөр бэелүүлхэ, колхознигуудай дунда ниитэ-политическэ ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэ һайтар һургаха хэрэгтэй. Семинарнууд дээрэ партийна организацинуудай секретарьнуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл абалсалга ходо эмхидхэхэ хэрэгтэй.

Үдэр бүри заабари үгэлгэ хадаа партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилгэдэ шухала удхашанартай. Тиимэһээ, айкомуудай секретарьнууд ба бусад хүдэлмэрилэгшэд колхозуудта ошоходоо, партийна организацинуудай ажабайдал ба хүдэлмэритэй гүнзэгыгөөр танилсаха, тэрэнэй ажал-ябуулгын бүхы талануудые мэдэхэ, партийна суглаанууд дээрэнь байлсаха, коммунистнуудай үгэ анхаралтайгаар шагнаха, тэдэнтэй зүбшэлхэ, партийна организацинуудай хүдэлмэридэхи дутуунуудые саг соонь элирүүлхэ ба тэдэниие зайсуулгада практическа туһаламжа үзүүлхэ шухала. Партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлые анхаралтайгаар шэнжэн үзэхэ ба согсолхо, тиигээд тэрэниие бүхы колхозно партийна организацинуудай шадабари болгохо шухала. Томодхогдоһон колхозуудай партийна организацинуудай хүдэлмэридэнь туһалалгада тэдэниие ВКП(б)-гэй айкомуудай зүгһөө хүтэлбэрилхэ ябадал шангадхалгада онсо анхарал хандуулха шухала.

* * *

Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэри ба тэдэниие партиин айкомуудай зүгһөө хүтэлбэрилгэ эрид һайжаруулха зорилгонуудтай дашарамдуулан, Обком, тэрэнэй бюро ба таһагууд хадаа партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри дээшэлүүлхэ асуудалнуудта анхаралаа ехээр хандуулха ёһотой. Партиин айкомуудай анхарал ба ажал-ябуулгые энэ тала тээшэнь эрид эрьюулхэ ба партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилгэдэнь, тусхайлан хэлэбэл, колхозуудай партийна организацинуудые хүтэлбэрилгэдэнь айкомуудта бүри ехээр туһалха хэрэгтэй.

Обкомой бюро, тэрэнэй таһагууд, илангаяа партийна, профсоюзна ба комсомольско организацинуудай таһаг, тэрэшэлэн пропагандын ба агитациин таһаг, мүн хүдөө ажахынһие таһаг хадаа колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые шэнжэхэ ба согсолхо хүдэлмэри эршэмтэйгээр ябуулха ёһотой. Эхин колхозно партийна организацинуудта заабари үгэлгээ һайжаруулгадань, колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудые бэлэдхэхэ хүдэлмэреэ семинарнуудаар, инструктивна зүблөөнүүдээр ба бусад формын һуралсалаар дамжуулан һайжаруулгадань партиин айкомуудта хододоо туһалха шухала.

* * *

Нүхэдүүд! Колхозно эхин партийна организацинуудай хүдэлмэри ба тэдэниие хүтэлбэрилгэ һайжаруулхын тула хараалагдаһан хэмжээ-ябуулгануудые бодото дээрэнь бэелүүлгэ хадаа хүдөөдэ ябуулагдадаг бүхы партийно-эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэриин ниитэ дэбжэлтэдэ, тиин бидэнһээ партиин Центральна Комитедэй, манай вождь ба багша нүхэр **Сталинай** эридэг ёһоор, республикын хүдөө ажахын саашанхи дэбжэлтые партийнаар хүтэлбэрилхэ ябадал эрид һайжаруулгада туһалхань лабтай! **(Альгаташалга).**

А. В. Кудрявцевай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. В Кудрявцев «Колхозно партийна эхин организацинуудай хүдэлмэриин ямар байһан тухай ба тэрээниие һайжаруулха хэмжээнүүд тухай» элидхэл ВКП(б)-гэй Обкомой III пленум дээрэ хэбэ.

Нүхэр Кудрявцевай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэн болоо. ВКП(б)-гэй Бичурын айкомой секретарь нүхэр **Попов** үгэ түрүүлэн абаа.

Хүдөө ажахын урда ВКП(б)-гэй Центральна Комитедэй табиһан асари ехэ зорилгонууд хадаа партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе эрид һайжаруулхыень колхозно партийна организацинуудһаа, ВКП(б)-гэй айкомуудһаа эринэ гэжэ нүхэр Попов тэмдэглэбэ.

— Энэ жэлдэ, — гэжэ нүхэр Попов үргэлжэлүүлэн хэлэбэ, — жэжэ колхозуудые томодхохын тула областной партийна организаци бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Гансахан Бичурын аймагта 27 жэжэ колхозуудые 9 томо колхозууд болгон нэгэдхэгдээ. Колхозуудые томодхолго хадаа хүдөөдэхи партийна хүдэлмэридэ олон шэнэ юумэ оруулаа. Хүдөө ажахын томодхогдоһон артельнүүдтэ 20-һоо 50 хүрэтэр коммунистнуудтай партийна ехэ организацинууд байгуулагдаа. Тэдэнэй олонхидонь партийна бюро һунгагдаа, фермэнүүд ба бригаданuудта партийна группанууд тогтоогдоо. Партийна организацинуудай секретарьнуудай состав нилээд һайжараа. Эдэ бүгэдэ хадаа колхозно партийна организацинуудай дайшалхы шадабарие нилээд дээшэлүүлхэ ябадалда хүргэһэн байна.

Партиин айкомууд мүнөө партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе нилээд дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжонуудтай болонхой. Гэхэ зуура, ВКП(б)-гэй Бичурын айком түс арга боломжонуудые үшөөл дутамагаар хэрэглэнэ. Партиин айкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэд партийна организацинуудай хүдэлмэриин идейнэ удхатай дутамагаар танилсана, гүрэнэй интересүүдые сахихын түлөө, колхозно таряашадые коммунистическэ үзэл бодолтойгоор хүмүүжүүлхын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэй ажал-ябуулгые шэглүүлнэгүй.

Нүхэр Попов партийна эхин организацинуудай секретарьнуудта зорюулан ябуулагдадаг хүдэлмэри тушаа тогтожо хэлэхэ зуураа, энэ хэрэгтэ ехэхэн дутуунууд бии гэжэ тэмдэглэбэ. Семинарска занятинууд дээрэ ВКП(б)-гэй Обкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэд, тэрэшэлэн партиин Обкомой секретарьнууд элидхэл хэдэг байгаа һаань, эдэ дутуунууд һураггүй бага байха һэн,—гэбэ.

Удаалуулан, ВКП(б)-гэй Кабанскын айкомой секретарь нүхэр **Шальнов** үгэ хэлэхэдээ, иигэжэ тэмдэглээ:

—Энэ жэлдэ Кабанскын аймагай колхозууд хүдөө ажахыгаа хүгжөөлгөөр зарим тэды амжалтануудые туйлаа. Хабарай полевой бүхы хүдэлмэри хаһа саг соогоо дүүргэгдээ, үбһэ ба таряа хуряалга эмхитэйгээр үнгэргэгдөө. Аймагай колхозууд таряа бэлэдхэхэ ба малажалай продукци тушааха түсэбүүдээ үлүүлэн дүүргээ. Мүнөө колхозууднай 1951 оной таряалгада хэрэгтэй үрһэ хаажа дүүргэхээ байна.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэхи эдэ амжалтанууд хадаа колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэриин һайжаралгаар, түбхын түрүүндэ, тайлбарилагдана. ВКП(б)-гэй айком колхозно партийна организацинуудые хүтэлбэрилхэ методүүдээ хубилгажа, тэдэнэй эдэбхи ба үүсхэлые үргэжэ шадаа, өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие колхозно партийна организацинуудаар дамжуулан ябуулха, колхозуудые хүтэлбэрилхэ асуудалнуудые шиидхэхэдээ түс организацинуудта түшэглэхэ гэжэ оролдодог байгаа.

Нүхэр Шальнов Творогоэвско сельсоведэй Кировэй нэрэмжэтэ, Нюкска сельсоведэй XVII партсъездын нэрэмжэтэ, «Красноармеец», Ленинэй, Молотовой, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинуудай һайн хүдэлмэриин жэшээнүүдые дурдан харуулба. Эдэ колхозуудай партийна организацинууд колхознигуудай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри һайнаар ябуулна, колхозно үйлэдбэридөө механизаци нэбтэрүүлхэ гэжэ оролдоно, ниитын баялигай ба колхознигуудай ажана тэниглэн байдалай ургалта туйлана. Партиин айком партийна организацинуудай һайн дүй дүршэл согсолхо ба дэлгэрүүлхэ оролдолго гаргажа байна.

Нүхэр Шальнов партийна организацинуудай секретарьнуудта зорюулан ябуулагдаха хүдэлмэридэхи дутуу дунданууд тушаа тогтобо. Эдэ дутуунуудай тон гол зүйлынь—семинарска занятинуудай үшөөл доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг ябадал болоно. Энээндэ ВКП(б)-гэй айкомһоо гадна, мүн партиин Обкомшье зэмэтэй Яахадааб гэхэдэ, колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудай семинарнуудые үнгэргэлгэдэ үшөөл багаар туһална. Нүхэр Шальнов ВКП(б)-гэй Обкомой пропагандын ба агитациин таһагай хүдэлмэрилэгшэдые шүүмжэлбэ, тэдэнэр аймагтамнай үсөө ошодог ба агитационно-пропагандистска хүдэлмэри тухайда тоо мэдээнүүдээр лэ сэгнэдэг гэбэ.

Культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанууд үшөөл муугаар хүдэлмэрилнэ, уранһайханай самодеятельность һулаар эмхидхэгдэнэ. Эдэнь юугээр тайлбарилагданаб гэхэдэ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени ба БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи искусствонуудай хэрэгүүдые эрхилхэ Управлени хадаа клубуудай, уншалгын гэрнүүдэй, культурын баишангуудай хүдэлмэриие хүсэд һайн мэдэнэгүй, колхознигуудай культурна эрилтэнүүд тухай зохихо анхарал оролдолго гарганагүй.

ВЛКСМ-эй Обкомой секретарь нүхэр **Гаськов** колхозно комсомольско организацинуудые партийна хүтэлбэреэр хангаха асуудалнуудта үгээ зорюулба.

—Колхозно комсомольско организацинууд,—гэжэ нүхэр Гаськов хэлэнэ,—ехэ хүсэн мүн. Энэ жэлдэ комсомолецууд — колхознигуудай тоо 500 хүнүүдээр нэмээ. Колхозуудай комсомольско организацинууд өөрынгөө составта 8 мянга шахуу гэшүүдтэй байна Партийна организацинуудай хүтэлбэри доро комсомольско олон организацинууд бэхижээ, союзнабэшэ залуушуултай холбоо барисаагаа батадхаа, колхозуудай урда байгаа зорилгонуудые шиидхэлгэдэ бүри эдэбхитэйгээр хабаададаг болоо.

Колхозно комсомольско хэдэ хэдэн организацинуудай һайн хүдэлмэри тухайда элидхэл дотор тэмдэглэгдэнэн байна. Тиимэ жэшээнүүдые олоор дурдажа болохо байгаа. Жэшээлхэдэ, Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоздохи 60 комсомолецуудтай комсомольско эхин организаци партийна организациин хүтэлбэреэр залуушуулай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна. Комсомолецууд ба союзнабэшэ залуушуулай нилээд ехэ хубинь политическэ гэгээрэлэй кружогуудта һуралсана. ВЛКСМ-эй гэшүүд халаа уранһайханай самодеятельностиин кружогуудые, залуушуудай вечернүүдые эмхидхэлгын, уранзохёолой номуудые коллективнээр уншалгын үүсхэлшэд болоно.

Гэхэ зуура, олохон комсомольско организацинууд үшөөл муугаар хүдэлмэрилнэ, колхозно залуушуулай ударидагшад, партийна организацинуудай туһалагшад ёһоор өөһэдыгөө харуулнагүй. Комсомольско суглаанууд үсөө үнгэргэгдэнэ. Жэшээлхэдэ, Яруунын аймагай «Улаан Ярууна», Карл Марксын нэрэмжэтэ, «Путь социализма» колхозуудай комсомольско организацинуудта суглаануудынь 2—3 һара соо нэгэ дахин болоно. Энэ хадаа ганса нэгэн жэшээ бэшэ. Эдэ баримтанууд хадаа союздоторой хүдэлмэриин һула муу байһан тухай гэршэлнэ.

Нютагай ажабайдалһаа эшэтэй асуудалнуудые табилгада комсомольско организацинууд үүсхэл багаар гаргана. Союзнабэшэ залуушуулые хабаадуулһан нэмэл суглаануудые хаа яа үнгэргэнэ. Эдэ бүхы дутуунууд халаа комсомолой айкомуудые ВЛКСМ-эй Обкомой зүгһөө һулаар хүтэлбэрилдэгһөө болоно. Колхозуудай зарим партийна организацинууд комсомольско организацинуудай ажал-ябуулгадахи дутуунуудай хажуугаарнь гарадаг байна. Иимэ ушар илангаяа Закаменай аймагай партийна организацинуудта хамаадана, тэдэнэр комсомольско организацинуудай хүдэлмэридэ анхарал багаар табина.

Декабриин 1-һээ эхилэн тоосоонууд ба һунгалтануудые үнгэргэхэ ехэ хүдэлмэри республикын комсомольско организацинуудай урда угтажа байна. Энэ хадаа комсомольско хүдэлмэриие улам дээшэлүүлхэ зэргэтэй. Энэ хүдэлмэри эмхидхэлгэдэ партийна организацинууд ехэ туһаламжа үзүүлхэ ёһотой.

— Нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудта зорюулагдан мүнөө үедэ ябуулагдажа байгаа бэлэдхэл колхозуудай партийна эхин организацинуудай ямар ехэ хүдэлмэри ябуулжа байһаниие харуулна, — гэжэ ВКП(б)-гэй Сэлэнгын айкомой секретарь нүхэр **Будаев** хэлэнэ. — Тэдэнэр болбол хэдэн олон тоото агитаторнуудаар дамжуулан ехэхэн агитационно-ниитын хүдэлмэриие ажалшадай дунда дэлгэрүүлнэ, хүдөө ажахын артельнүүдэй урда байгаа тодорхой зорилгонуудые шиидхэхэ ябадалда колхознигуудые элсүүлнэ. Сэлэнгын аймаг соо илангаяа Сталинай, Карл Марксын, **Тельманэй** нэрэмжэтэ колхозуудай партийна организацинууд ехэхэн политическэ хүдэлмэри ниитэ ажалшадай дунда ябуулна.

Һүүлээрнь нүхэр Будаев колхозно үйлэдбэриин шиидхэхы участогууд дээрэ коммунистнуудай хүсые зүбөөр хубаарилхын түлөө ВКП(б)-гэй айком болбол бригаданууд ба малажалай фермэнүүдтэ 16 партийна ба 12 партийно-комсомольско группануудые байгуулаа гэжэ хэлэнэ. Тиигээд Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной МТФ дэ байгуулагдаһан партийна группын ажал-ябуулгые тодорхойгоор харуулна. ВКП(б)-гэй гэшүүн нүхэр Эрдынеевагай хүтэлбэрилдэг энэ группа олониитые ёһотоор эмхидхэгшэ ба хүмүүжүүлэгшэ болонхой.

— ВКП(б)-гэй областной комитедэй бюро, — гэжэ нүхэр Будаев саашань хэлэнэ, — партиин Сэлэнгын айкомой тоосоон тушаа өөрынгөө тогтоол соо колхозуудай партийна эхин организацинуудые хүтэлбэрилхэ талаар ВКП(б)-гэй айкомой ажал-ябуулгада бии байгаа ехэхэн дутагдалнуудые тон зүб тэмдэглэһэн байна. Бидэнэр тэрэ дутагдалнуудаа усадхахын түлөө, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин хэмжээе дээшэлүүлхын түлөө бүхы хэмжээнүүдые абажа байнабди.

Өөрынгөө үгые түгэсхэхэ зуураа нүхэр Будаев ВКП(б)-гэй обкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэдэй хүдөө нютагуудта үшөөл үсөө ябадаг тухай, партийно-политическэ хүдэлмэриие һайжаруулха талаар партиин айкомуудта зохистой һайн туһаламжа үзүүлдэггүй тухай хэлэнэ.

ВКП(б)-гэй Байкало-Кударын айкомой секретарь нүхэр **Мирошниченко** өөрынгөө үгэ соо колхозуудай партийна организацинуудай секретарьнуудтай ябуулагдадаг хүдэлмэри тухай тогтобо.

— Манай аймагай партийна организацинуудай олонхи секретарьнууд ниитын бодото ударидагшад байна, — гэжэ тэрэ хэлэнэ —Тэдэнэр хадаа өөһэдынгөө бүхы хүдэлмэриие үргэн олон партийнабэшэ эдэбхитэдтэ түшэглэн ябуулна, өөһэдөө үүсхэл гаргана. Парторганизацинуудай секретарьнуудай хүдэлмэриин бүри ехэ аша үрэтэй байхын түлөө партиин айком эдэнтэй хирэ хирэ болоод лэ семинарнуудые үнгэргэнэ. Энэ жэлдэ бидэнэр эхин парторганизацинуудай секретарьнуудтай үнгэргэдэг семинарска занятинуудые зарим тэды хубилгаабди, тэдэ занятинуудые тусхай группануудта — колхозно, промышленна ба эмхи зургаануудай организацинуудай секретарьнуудтай амяар амяарандань үнгэргэдэг болообди. Семинарнууд дээрэ иимэнүүд асуудалнууд табигдадаг байгаа һэбэл: «ажахын талаар колхозой правлениин ажал-ябуулгые хинан шалгалга», «колхознигуудай ажалай жаяг заршамые дээшэлүүлхэ ябадалда партийна организациин үүргэ», «партийна суглаануудые үнгэргэлгын дүй дүршэл» ба бусад.

Зарим асуудалнуудаар эхин парторганизацинуудай секретарьнууд семинарнууд дээрэ өөһэдөө элидхэлнүүдые хэжэ хүдэлмэриингөө дүй дүршэлые андалдаһан байна. Тиимэ элидхэлнүүд эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэлгые үүсхэдэг, партийна организацинуудай хүдэлмэриин һайн һайн дүй дүршэлые дүүрэнээр согсолхо, бии байгаа дутуу дунданuудые элирүүлхэ арга олгодог байха юм.

Партиин айкомой пленумууд ба бюро дээрэ парторганизацинуудай секретарьнуудай тоосоое шагнаха гээшэ ехэхэн удхашанартай. Энэ жэлдэ партиин айкомой пленум дээрэ —2, бюро дээрэ —7 парторганизацинуудай секретарьнууд тоосоо. Эдэ бүгэдэ партийна организацинуудай секретарьнуудай хүдэлмэридэ һайн нүлөө үгэһэн, өөһэдынгөө хүдэлмэридэ бии байгаа дутуу дундануудые элирүүлхэ, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэринүүдэй асуудалнуудта анхаралаа хандуулха ябадалдань туһалһан байна.

Нүхэр Мирошниченко өөрынгөө үгэ соо «Бурят-Монгольская правда» газетын редакциин хүдэлмэриие шүүмжэлээ. Колхозно партийна организацинуудай хүдэлмэриин һайн дүй дүршэлнүүдые согсолдоггүй байһан тухайдань тон зүб шүүмжэлһэн байна. Түс газетын хуудаһануудта «Партийна ажабайдал» гэһэн таһаг тон үсөөнөөр харагдадаг, тэндэ толилогдоһон материалнууд халирхайгаар бэшэгдэһэн байдаг.

Һүүлээрнь ВКП(б)-гэй Кударын айкомой секретарь нүхэр **Мельничук** үгэ абаба. Тэрэ хадаа колхозно партийна организацинуудай секретарьнуудые хүмүүжүүлхэ хүдэлмэри һайжаруулха ябадалда сугларагшадай анхаралые хандуулба. Саашань нүхэр Мельничук партийна суглаануудые бэлэдхэлгэдэ ба үнгэргэлгэдэ бии байгаа дутагдалнууд тухай хэлээ. Кол-

(Түгэсхэлынь 4-дэхи нюурта)

А. В. Кудрявцевай элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

(Түгэсхэл)

хозно партиина организацинууд ба ВКП(б)-гэй айкомууд хадаа комсомольско организацинуудай ажал-ябуулгада ехээр анхаралаа табиха ёнотой гэжэ тэрэ хэлэнэ.

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшын орлогшо, ВКП(б)-гэй обкомой ревизионно комиссиин түрүүлэгшэ нүхэр **Чувьюров** удаа тээнь үгэ хэлэжэ зуураа, абтаһан шиидхэбэринүүдэй дүүргэлтые шалгалгын асуудалнууд тушаа удаан тогтобо.

— Өөһэдынгөө шиидхэбэринүүдэй ба дээдэ шатын партиина органуудай тогтоолнуудай дүүргэлтые шалгалга партиина организацинуудые хүтэлбэрилгэдэ шухала һуури эзэлдэг гэжэ партиин айкомууд ойлгохо зэргэтэй, — гэжэ нүхэр Чувьюров хэлэдэ, нигэжэ үргэлжэлнэ, — гэхэтэй хамта, нилээд олон партиина эхин организацинууд, тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй зарим айкомууд шиидхэбэрие һуурилан зохёохо ябадала гол анхаралаа хандуулаад, тэдэ шиидхэбэринүүдэйнгээ дүүргэлтые шалгалгагүй байна. Иимэ дутагдал ВКП(б)-гэй Обкомой ажал-ябуулгада мүн лэ бии байна.

Саашадаа нүхэр Чувьюров кадрнуудые шэлэн олохо, хүмүүжүүлхэ ба хубаарилан табиха асуудалнууд дээрэ тогтобо. Партиин областнойшье, аймагайшье комитедүүд партиина кадрнуудай принципиальнаар, парти ба гүрэнэй урда өөһэдынгөө уялгые үндэр мэдэрэлтэйгээр мэдэдэг байхаар хүмүүжүүлхэ ябадалда анхарал багаар табина, — гэжэ тэрэ хэлэнэ, —иимэ ушар партиина хүдэлмэрилэгшэдэй түргэ түргөөр һэлгэгдэхэ ябадалда хүргэнэ. Кадрнуудые буруугаар шэлэн олодог ба дэбжүүлдэг тухай, тэрэшэлэн партиина ба ажахын зарим хүдэлмэрилэгшэдэй мэдэрэлэйнь доодо хэмжээндэ байһан тухайда нүхэр Чувьюров хэдэ хэдэн жэшээнүүдые дурдаба.

Удаань ВКП(б)-гэй Хэжэнгын айкомой секретарь нүхэр **Сахьянов** үгэ хэлэбэ.

—Партиин айкомууд болбол өөрынгөө практическа ажал-ябуулгада колхозно партиина организацинуудта тушаадаг ба эдэнээр дамжуулан үргэн нийтэ колхозникуудтай холбоо барисаагаа бэхижүүлдэг байгаал һаа, урдаа табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаха байна гэжэ дүй дүршэл харуулна,—гээд тэрэ хэлэбэ.—Энэ жэлэй эхиндэ болоһон аймагай партиина конференци хадаа ВКП(б)-гэй айком ажахын ба политическэ асуудалнуудые олон тоото түлөөлэгшэдөөр дамжуулан шиидхэхээ оролдоно, тиигэжэ партиина организацинуудай үүргые доошолуулна, тэдэнэй үүсхэлыень һулдуулна гэжэ тэмдэглээ һэн.

Аймагай партиина конференциин һүүлээр ВКП(б)-гэй айком болбол колхозно партиина организацинуудтай ехээр хүдэлмэрилдэг болоо, колхозуудтаһи хэрэгэй түлөө тэдэнэй үүргые ба харюусалгые дээшэлүүлхэ, партийно-политическэ хүдэлмэрие, колхозникуудые политическээр хүмүүжүүлгые һайжаруулха хэрэгтэ тэдэнэй анхаралые хандуулгаа болоо. Колхозно үйлэдбэриин шиидхэхэ участогууд дээрэ коммунистнуудые хубаарилан табиха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдээ.

Нүхэр Сахьянов болбол Доодо-Худанай сомоной Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой партиина организациин ажал-ябуулга тухай тодорхойгоор хөөрэбэ. Тэрэ организаци хадаа нийтын ажахые дэбжүүлхэ, шэн зоригто ажалда колхозникуудые элсүүлхэ талаар ехэ хүдэлмэри ябуулна. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой ажахын амжалтануудай болбол партийно-политическэ ба ажахын хүдэлмэрие партиина организациин шадамараар зохилдуулан ябуулгаһаар тон түрүүндэ тайлбарилагдана.

Партиина организацинуудые бэхижүүлгэ ба дайшалхы шадабарииень дээшэлүүлгэ,—гэжэ нүхэр Сахьянов саашаа хэлэнэ, — партиина организацинуудай секретарьнуудай бэлэдхэлэй хэмжээнһээ ехээр дулдыдана. Манай аймаг доторой парторганизацинуудай олонхи секретарьнууд юрэнхы эрдэмэй ба политическэ хангалтагүй бэлэдхэлтэй байна. Энэ ушар хадаа эхин парторганизацинуудай секретарьнуудтай семинарска занятинуудые түсэбэй ёһоор эмхидхэхэ ехэ зорилгонуудые ВКП(б)-гэй айкомой урда табина.

Республиканска газетэнүүд хадаа партиина эхин организацинуудай хүдэлмэриин түрүү дүй дүршэлые багаар согсолдог бэ дэлгэрүүлдэг гэжэ нүхэр Сахьянов шүүмжэлбэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр **Цыдынжапов** үгэ хэлэжэ, хүдөөдэ культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие саашадань һайжаруулха асуудалнууд дээрэ тогтобо. Колхозно партиина организацинууд ба ВКП(б)-гэй айкомууд болбол колхозникуудай дунда культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие саг үргэлжэ һайжаруулха ябадалые өөрынгөө уялга гэжэ тоолодог, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэриие колхозой кадрнуудые шэлэн олголгодо ба дэбжүүлгэдэ тэдэнэрэй үлэмжэ серьёзноор хандадаг болохонь шухала гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Ахын айкомой секретарь нүхэр **Дашиев** болбол аймагай зарим партиина эхин организацинуудай хүдэлмэриин һайн жэшээнүүд дээрэ тогтобо. Зүгөөр, эдэнэй олонхинь үшөө хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилнэ гэжэ тэрэ хэлэв. Хэдэн партиина эхин организацинуудта хамтын суглаануудые үсөөн зарлагдана, идейно-политическэ доодо хэмжээндэ үнгэрнэ. Асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ коммунистнууд бултаараа үшөө хабаадалсанагүй, шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл һулаар дэлгэрүүлэгдэнэ. Партиина организацинууд хадаа политическэ ба ажахын хүдэлмэриие зүбөөр зохилдуулан ябуулжа шаданагүй.

Эдэ бүхы дутагдалнуудай түлөө тон түрүүндэ ВКП(б)-гэй айком зэмэтэй гэжэ нүхэр Дашиев саашань хэлэбэ. ВКП(б)-гэй айком хадаа колхозно партиина организацинуудай ажал-ябуулгые һулаар хүтэлбэрилнэ. Энэнэй түлөө тэрэшэлэн ВКП(б)-гэй Обком зэмэтэй. һүүлшын үе болотор партиин Обком болбол ехэнхидэ ажахын асуудалнуудые шиидхэдэг байгаа, тиин ВКП(б)-гэй айкомууд тэрэнэй хүтэлбэриин стилиие ба методые дабтадаг байба. Партиин Обкомой аппарадай хүдэлмэрилэгшэд ба ВКП(б)-гэй Обкомой бюрогой гэшүүд хүдөө нютагуудаар, илангаяа холын Ахын аймагта үсөө ябадаг. Партиин Обкомой инструкторнуудай хааяа, түргэнөөр ерээд ошодог ябадалынь манай практическа хүдэлмэридэ ямаршье туһа хүргэнэгүй. Энэ пленум хадаа колхозно партиина организацинуудые хүтэлбэрилгэдэ гараһан ехэ дутагдалнуудые усадхахада туһалха бээз гэжэ нүхэр Дашиев хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажахын таһагые даагша нүхэр **Лесик** үгэ хэлэхэдээ, партиина эхин организацинуудай хүдэлмэриин таһаршагүй хуби болохо үргэн олонитэ колхозникуудай дунда социалистическэ мүрысөөе зүбөөр эмхидхэхэ асуудал дээрэ тогтобо.

—Социалистическэ мүрысөөнэй ндэһөөр манай республикын колхозуудаар хүдөө ажахын түрүүшүүлэй удаа ехэ арми ургаа,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.—Республикын хүдөө ажахын гол һалбари—малажахы дээрэ Советскэ Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан 109 хүнүүд, БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан 1189 хүнүүд, «Республикын эрхим малшан» гэжэ нэрээргээ хүртэһэн хоёр мянга гаран малшад хүдэлмэрилнэ. Эдэ түрүүшүүлэй дүй дүршэлые республикын бүхы малшадай шадабари болгохо гэшэ үргэн түрүн уяа шухала ухдашанартай хэрэг мүн.

Мүрысөөе эмхидхэлгын дутагдалнуудые ба тэрээндэ ёһо тэдыгээр хандадаг ушарнуудые заагаад, нүхэр Лесик болбол энэ дутагдалнууд хадаа партиина хүдэлмэриин энэ тон шухала участогые ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажахын таһагай, айкомуудай ба колхозно партиина организацинуудай хүсэдөөр сэгнэдэггүй байһанай хойшолон мүн гэжэ хэлэбэ. Республиканска газетэнүүд ба радиоинформациин комитет хадаа хүдөө ажахын түрүүшүүлэй дүй дүршэлые тарааха ба мүрысөө эмхидхэхэ асуудалнуудые багаар харуулна.

—Колхозно партиина организацинуудые хүтэлбэрилгэдэ гараһан ба нүхэр Кудрявцевай элидхэл соо тэмдэглэгдэһэн дутагдалнууд манайшье аймагай партиина организацида бии,—гэжэ ВКП(б)-гэй Прибайкальска айкомой секретарь нүхэр **Стрельников** хэлэбэ. Манай олон колхозно партиина организацинууд ехэнхидээ колхозно үйлэдбэритэй холбоогүй коммунистнуудһаа бүридэнэй байгаа. Иимэ партиина организацинууд колхозуудай хэрэгтэ һулаар нүлөөлдэг, тэдэнине эмхидхэлэйажахын талаар бэхижүүлхэ тухай һаналаа табидагүй, артельнэ ажахые хүгжөөлгын үндэһэн асуудалнуудые шиидхэдэггүй байгаа. «Путь социализма» колхозой парторганизаци тиимэ организаци байгаа. Тэрэ болбол нёдной жэлдэ өөрынгөө составта оройдоол хоёр колхозник-коммунистэй, бэшэнинь албахаагшад һэн. Колхоз хадаа гээгдэжэ ябагшадай нэгэнинь байгаа. Ушарынь партиина организаци артельнэ ажахын асуудалнуудые, ажалай ба гүрэнэй жаяг зарим дээшэлүүлхэ, ажалые зүбөөр эмхидхэхэ асуудалнуудые шиидхэдэггүй байгаа.

Мүнөө энэ парторганизаци бүримүһэн колхозникуудһаа бүридэнэ, тиин энэнь колхозой хэрэг байдалда элитээр нүлөөлнэ. Таранахаагай бригаданууд бэхижүүлхэ хэмжээнүүд абтаа, колхозой үйлэдбэриин гол участогуудта коммунистнууд эльгээгдээ. Партиина организаци болбол артельнэ ажахые хүгжөөлгын перспективын асуудалнуудые табиһа, колхозникуудай дунда нийтэ-политическэ хүдэлмэри һайжаруулна.

Зүгөөр, иимэ жэшээнүүд манайда үшөө үсөөн,—гэжэ саашадаа нүхэр **Стрельников** үргэлжэлүүлнэ. —Тэдэ энэ юун дээрэһээ болооб гэхэдэ, бидэнэр колхозно партиина организацинуудай ажабайдалые үшөө тодорхой бэшээр ба гүнзэгы бэшээр мэдэнэбди, хүдэлмэридэнь тэдэнэртэ туһаламжа багаар хүргэнэбди. Партиина эхин организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэл бүхы колхозно партиина организацинуудай шадабаринь үшөө болоодүй байһаар.

Нүхэр Стрельников болбол партиина эхин организацинуудай секретарьнуудтай ябуулагдадаг хүдэлмэриин дутагдалнууд дээрэ ба тэдэ дутагдалнуудые усадхаха хэмжээнүүд дээрэ тэрэшэлэн тогтобо.

ВКП(б)-гэй Хоринн айкомой секретарь нүхэр **Болдохонов** үгэ хэлэхэдээ, аймагай олон партиина эхин организацинууд партийно-политическэ хүдэлмэриие багаар эрхилнэ, хүдөө ажахын артельнүүдэй урда табигдаһан зорилгонуудые дүүргэлгэдэ колхозникуудые багаар эмхидхэнэ гэжэ хэлэбэ. ВКП(б)-гэй айкомой һаяхан болоһон пленум хадаа эдэ дутагдалнуудые усадхаха хэрэгтэ туһалба, партийно-эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд тээшэ ВКП(б)-гэй айкомой бюрогой ба эхин парторганизацинуудай анхаралые эрьюулбэ. ВКП(б)-гэй Обкомой пленум болбол өөһэдынгөө хүдэлмэриие бүримүһэн шэнэдхэн байгуулгадаһан айкомуудта ба бүхы партиина эхин организацинуудта туһалха байна.

Партиина эхин организацинуудай хүдэлмэриин дүй дүршэлые согсолхо хэрэгтэ республиканска газетэнүүдэй анхаралаа ехээр хандуулдаг болохонь шухала гэжэ тэрэ хэлэбэ.

ВКП(б)-гэй Обкомой секретарь нүхэр **Петухов** үгэ хэлэхэдээ, эхин партиина организацинуудай секретарьнуудтай хэхэ хүдэлмэриин асуудалнуудта тогтобо. Эхин партиина организацинуудай секретарьнуудай олонхинь нийтэ хүмүүжүүлгэ-эрдэмэй талаар бага бэлэдхэлтэй байна гэжэ нүхэр Петухов зааба. Тиимэһээ партиин айкомууд колхозно партиина организацинуудай секретарьнуудай юрэнхы эрдэмэй бэлэдхэлдэ анхаралаа ехээр хандуулха ёһотой, парторганизациин секретарь бүхэнэй эрдэм һургуулида һуралсахынь туйлаха шухала.

Тэрэшэлэн парторганизацинуудай секретарьнуудай политическэ һуралсалда бүри ехэ анхарал хандуулха хэрэгтэй. Парторганизацинуудай секретарьнууд формальна талаараа политическэ һуралсалда бултадаа хабаадуулагданхай, зүгөөр бодото дээрэнь абахада тэдэнэр занятинуудһаа гээгдэдэг, өөрынгөө хүмүүжэлые дээшэлүүлхын тула таһалгаряагүй хүдэлмэрилдэггүй. Партиин айкомууд иимэ байдалтай эбсэнэ, өөрынгөө политическэ хэмжээе парторганизациин секретарь бүхэнэй ходоодо дээшэлүүлжэ байха ябадал туйлаһагүй.

Парторганизацинуудай секретарьнуудай һуралсалай шухала формонь, — гэжэ нүхэр Петухов саашань хэлэнэ, — семинарска занятинууд мүн. Гэхэ зуура, ВКП(б)-гэй Баунтын, Түнхэнэй, Хойто-Байгалай, Яруунын, Баргажанай ба бусад зарим айкомууд семинарнуудые үсөө үнгэрнэ. Энэниие юугээр тайлбарилхаб гэхэдэ, тус айкомууд партидотоорой хүдэлмэриие хүсэд сэгнэнэгүй. Семинарнуудай шанар тухай хэлэхэ зууратаа, айкомой бюрогой гэшүүдһээ гадна, мүн партиин Обкомой бюрогой гэшүүд секретарьнуудай семинарнууд дээрэ үгэ хэлэжэ байха ёһотой гэжэ нүхэр Петухов онсолон тэмдэглэбэ. Семинарнуудые ВКП(б)-гэй айкомуудай секретарьнууд нэгэнинь, шадаал һаа—нэгэдэхи секретарины хүтэлбэрилдэг байһань шухала.

Эсэстэ, нүхэр Петухов ВКП(б)-гэй айкомуудай инструкторнуудай хүдэлмэриие зүбөөр эмхидхэхэ тухай пленумдэ хабаадагшадай анхаралые хандуулба.

һүүлээрнь нүхэр А. В. Кудрявцев түгэсхэлэй үгэ хэлэбэ.

Пленум хадаа зүбшэн хэлсэгдэһэн асуудалаар зохихо тоггоол баталан абаа.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдые прогрессивнэ хүн түрэлтэн халуунаар һайшаана

ХИТАД

ПЕКИН, ноябриин 25. (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй Манифест ба ООН-дэ хандаһан Хандалга хадаа эб найрамдалда дуратай арадуудые улам ехээр нигтаруулан жагсаана, американо-английска блогой дайнай түсэбүүдтэ эсэргүү, Азида энэ блогой хэжэ байгаа агрессивнэ ябуулгануудта эсэргүү улам эдэбхитэй ба эрид тэмсэлдэ тэрэниие элсүүлнэ. Эб найрамдалда дуратай корейскэ арадтай хамта баатарлигаар тэмсэжэ байгаа хитад арад конгрессэй абаһан Манифест ба Хандалгые бүрин дэмжэнэ, эдэ документнүүд дотор хэлэгдэһэн зорилгонуудые бэелүүлхын түлөө эрид шангаар тэмсэхэ гэжэ үгээ үгэнэ гэжэ «Женьминьжибао» газетэ заана.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй амжалтань эб найрамдалай хүсэнүүдэй илагдашагүй байһание тодорхойгоор харуулна. Конгрессэй хүдэлмэри ба тэрээн дээрэ абтаһан документнүүд хадаа эб найрамдалай туг доро арад үргэн олониитые жагсааха хэрэгтэ алба хэнэ.

«Эб найрамдалай түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы арадууд Кореядэ американска империалистнуудай үүдхэһэн агрессивнэ дайе зогсоохо ба Азида эб найрамдал һэргээн болгоохын тула алхамуудые хэхэ ёһотой. Ушарынь, Кореядэ эсэргүү агрессиие зогсоохо ба Азида эб найрамдал һэргээн болгоохо ябадал хадаа хитад, корейскэ, вьетнам ба дэлхэйн бусад арадуудай интересүүдтэ харюусаһаар гадна, бүгэдэниитын эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ угаа ехэ удхашанартай байна», гэжэ газетэ бэшэнэ.

ПОЛЬША

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдые шэнжэлжэ зуураа, «Жице Варшавы» газетэ болбол эб найрамдалай тала баригшадай уласхоорондын хүдэлөөнэй урда шэнэ, улам ехэ зорилгонууд табигдаа гэжэ тэрэ статья соогоо бэшэнэ. Эб найрамдал хамгаалха уласхоорондын хүдэлөөнэй габьяань юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ үргэн олониитые гулидхаһан ба дай үүдхэгшэдэй гэмтэ түсэбүүдэй бэелүүлэгдэхэ ябадалые һаатуулһан байна.

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгресс хадаа эб найрамдалай түлөө тэмсэлдэ залуушуулай түгэс хүсэтэ фронтые бэхижүүлхэ ябадалда туһалаа гэжэ «Штандард Млодых» гэжэ залуушуулай газетэ бэшэнэ.

АЛБАНИ

Албанска телеграфна агентствын мэдээсэнэнэй ёһоор, «Зери и Популлит» газетэ эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдые шэнжэлнэн, нигэжэ бэшэнэ:

Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй абаһан түүхэтэ шиидхэбэринүүд хадаа бүхы дэлхэйн арадуудай ажабайдалай интересүүдтэ харюусана, эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй шухала шэнэ шатань болоно. Тэдэ шиидхэбэринүүд арадуудай зэргэнүүдые саашадань нигтаруулха, эб найрамдал хангаха хэрэгтэ тэдэнэй дура хүсэлые бэхижүүлхэ шэнэ замые бүхы арадуудта нээжэ үгэнэ. Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй гайхамшаг Манифест хадаа эб найрамдалай тала баригшадай хүсые ба нэгэдэлые харуулһан түүхэтэ шухала документ мүн. Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгресс өөрынгөө хүсэндэ арадуудай этигэхэ этигэлые, эб найрамдалай лагериин мүхэшэгүй байһаниие харуулна.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, ноябриин 25. (ТАСС). Германска демократическа республикын арад зон эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдые халуунаар амаршална, эдэ шиидхэбэринүүдэй түргөөр бэелүүлэгдэхые эринэ.

Шкойдицэдэхи машина үйлэдбэрилгын предприятиин ажалшад абаһан резолюци соогоо нигэжэ заана: «Бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай түлөө 500 миллион тэмсэлэгшэдтэй хамта бидэнэр Корейдэхи дайе дэлхэйн дайн болгохо ямаршье һэдэлгые эбдэхэ ябадалда туһалхабди».

Шверин дэхи механик Эрих Шуслер конгрессэй абаһан шиидхэбэринүүд тухай нигэжэ хэлэбэ: Варшавада эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй делегадуудай абаһан шиидхэбэринүүдые үгэ дуугүйгөөр дэмжэнэбди гэжэ хэлэжэ һаа, би немецкэ бүхы үнэнтэ патриодуудай һаналые мэдүүлнэб гэжэ бодоноб.

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

УЛАН-БАТОР, ноябриин 25. (ТАСС). Монгол арадай республикын олониитэ хадаа эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй хүдэлмэриие угаа ехэ анхаралтайгаар хараба.

Конгрессэй абаһан Манифестые ба ООН-дэ хандаһан хандалгые мүнөөдэр газетэнүүд түрүү хуудаһануудаа дээрэ томо гаршагтайгаар толилоо. Улан-Баторай ажалшад конгрессэй шиидхэбэринүүдые ба эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй байгуулагдаһан ябадалые угаа ехэ баяртайгаар угтаба.

ГОЛЛАНДИ

ГААГА, ноябриин 25 (ТАСС). Эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй шиидхэбэринүүдые голландска арад халуунаар угтажа абаа. Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн Хоёрдохи конгрессэй хандаһан Хандалгын бүрин текстые «Де Ваархейд» газетэ мүнөөдэр толилоо. Конгрессэй бусажа ерэһэн голландска делегадуудай мэдүүлэгнүүдые хэблэлдэ тэрэшэлэн толилогдоо. Эб найрамдалай тала баригшадай конгрессэй боложо байһан үдэрнүүдтэ Стокгольмско Уряада гар табилга Голланди дотор эдэбхитэйгээр ябуулагдаба. Ноябриин 24 хүртэр тус Уряада 480 мянган хүн гар табяа.

Сэмбын фабрикын нооһо-зэрэлгын ... хын стахановка Надежда Макут... инженер Ковалёвой метоые шуды... жалай бүтээсые 15 процентээр ... шалууна. Зураг дээрэ: Надежда ... кутова ажалдажа байна.

М. Миневэй фот.

Газетэ тараалгада эдэбхитэйгээр хабаадана

Мухаршэбэрэй аймагай Суул... сомоной Молотовой нэрэмж... колхозой правлени ба парто... заци (түрүүлэгшэнь нүхэр Аюш..., парторганизациин секретарь н... Хандажапов) 1951 оной газетэ ... раалгада эдэбхитэйгээр хабаад... Мүнөө тэдэнэр 5 экземпляр «Б. ... Правда», 30 экземпляр «Б. ... Үнэн» газетэ захиба.

Мүн Суулгын МТС-эй партор... низациин коммунистнууд (секре... риинь нүхэр Спиридонов) 12 экз... пляр «Б. М. Үнэн», 7 экзем... «Б. М. Правда» газетэ захиһа...

Б. Тугнуйский.

Гахай үсхэбэрилхэ гурбан жэлэй түсэб дүүргэбэ

Хорины аймагай «III Инте... ционал» колхозой гахайн ферм... хид гахай үсхэбэрилхэ гурбан ... лэйнгээ түсэбые болзорһоонь ... байгша оной ноябрь соо 10... процент дүүргэбэ. Гахайшад ... Санжижапова, Н. Галсанова ... шэд фермые эрхилэгшэ Цырен... жиевай хүтэлбэри доро гахайн... даа ашаг шэмэ ехэтэйгээр хару... лаа, колхоздоо 10 гаран мянга... түхэригэй олзо оруулһан байна.

Г. Очиров.

Диссертаци бариба

Байгша оной сентябриин 26-... ВКП(б)-гэй ЦК-гэй дэргэдэ... нийтын наукануудай Академ... философиин түүхын кафедрада ... хэр П. И. Хадалов философ... наукануудай кандидадай нэрэ... олохо диссертаци бариба.

Диссертациин темэ—«Филос... фиин партийностиин түлөө Иос... Виссарионович Сталинай тэм... (1901—1913 онууд)».

Нийтын наукануудай Академ... философиин түүхын кафедра ... дэмэй совет болбол нюуса голо... баинараа нүхэр П. И. Хадалов... философиин наукануудай канд... дай нэрээргээ нэгэн дуугаар ... гобо. Мүн диссертациин тем... хоёрдохи бүлэгые ВКП(б)-гэй ... дэргэдэхи нийтын наукануу... Академиин «Ученые записки» ... толилхо гэжэ тогтоһон байна.

Д. Жалсабон.

СПОРТ

Үнгэрэгшэ воскресень... БМАССР-эй 25 жэлэй нэрэм... стадион дээрэ конькигаар ... турнир үнгэрэгдэбэ. Эндэ «Ло... мотивай» (ПВЗ), «Динамын» ... манданууд уулзаба. 100 ... урилдаанда «Локомотив» ... дынхид түрүү һуури эзэлээ.

Мүн эдэ командануд хоккей... наадаһан байна. Эндэ «Локомо... вайхид 3:0 гэһэн тоотойгоор «Ди... намын» командые шүүгээ.

Германска демократическа республикын министрнүүдэй соведтэ

БЕРЛИН, ноябриин 24. (ТАСС). АДН агентствын дамжуулһанай ёһоор, министрнүүдэй соведэй заседани дээрэ, машина бүтээлгын министр Циллер болбол товар андалдалга ба түлбэри тухай Германска демократическа республикын ба Хитадай арадай республикын хоорондо баталагдаһан договор тухай элидхэл хэбэ. Германска демократическа республика хүндэ машина бүтээлгын ба химигэй промышленностиин продукциие Хитад руу эльгээжэ байна. Хитад хадаа соя, рис, торго гэхэ мэтые зүйлнүүдые Германида үгэхэ болоно. Хитадай товарнуудые ашаһан түрүүшын судно Дагу гэжэ Хитадай портһоо һаяар мордохонь.

Министрнүүдэй совет хадаа товар андалдалга ба түлбэри тухай договорые Румынска арадай республикатай баталһан тухай гадаадын худалдаа наймааной министр Хандке гэгшын элидхэлые ханалтатайгаар сонсоо. Товар андалдаа ябадалые хоёр дахин ехэдхэхэ гэжэ тус договор хараална.

КОРЕЯДЭХИ СОБЫТИНУУД

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин мэдээсэл

Фронтын бүхы участогууд дээрэ Арадай армиин сэрэгүүд энээнэй урда тээ байһан газартаа американска ба урда-корейскэ сэрэгүүдтэ эсэргүү байлдаануудые хэжэ үргэлжэлөө гэжэ Корейскэ арадай демократическа республикын Арадай армиин Главна командованиин ноябриин 25-да дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Харюусалгатай редактор... орлогшо Ц. Б. БУДАЕВ.

Адрес редакции: г. Улан-Удэ ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора 7-85, отв. секретаря—3-23. Отделов партийной жизни, культуры и быта—4-52, сельскохозяйственного и промышленности—6,84, мест. информации и писем—6-84. Для междугородных переговоров — 16.

Н—02438. Типография Управления полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР Тираж 10.000.